

የመጽሐፍ ቅዱስ ቤቶች

የኢትዮጵያ ወንጌላዊት ባፕቲስት ቤተክርስቲያን

**Ethiopian Evangelical
Baptist Church**

2822 S. Jupiter Rd.
Garland, TX 75041

Tel: (214) 703-0100 Fax: (214) 703-0161
WWW.EEBC-DALLAS.ORG

በ1990 ዓ.ም (በ1998 እ.ኤ.አ) በኢ.ሰ.አ.ዲ.ኤም የሥነ ጽሑፍ

ክፍል ተሻሽሎ የተዘጋጀ።

የፖ.ሣ.ቁጥር 127

አዲስ አበባ

የግድግዳ ስጦታ ስራ ላይ ማስተካከል
 ከግድግዳ ስጦታ ስራ ላይ ማስተካከል
 ከግድግዳ ስጦታ ስራ ላይ ማስተካከል
 ከግድግዳ ስጦታ ስራ ላይ ማስተካከል
 ከግድግዳ ስጦታ ስራ ላይ ማስተካከል

ማጠቃለያ

ገጽ

ሀገራዊ	1
የፍትሕ	1
ሀገራዊ	2
ሀገራዊ	3
ሀገራዊ	3
ሀገራዊ	4
ሀገራዊ	4
ሀገራዊ	5
ሀገራዊ	6
ሀገራዊ	6
ሀገራዊ	7
ሀገራዊት ግርማ	6
ግራዊ	10
ግራዊ	10
ግራዊ	11
ግራዊ	12
ግርማ	13
ግርማ	14
ግርማ	16
ግርማ	16
ግርማ	18
ግርማ	18
ግርማ	20
ግርማ	21
ግራዊ	22
ግርማ	24

ዎራ፡ ሣራ፡	24
ሩት፤	26
ሩት፤	27
ሪጽፋ፤	28
ራሐል፤	30
ርብቃ፤	31
ሮዲ፤	33
ስሎሜ፤	35
ስሎሜ፤	36
ስዲራ፤	37
ሲፓራ፤	38
የሣባ ገግሥት፤	39
ሴዋ፤	40
ሶስና፤	41
ቀሉዲ፤	42
ቦርኒቁ፤	43
ቦርሳቤህ፤	44
የሳቤት፤	46
ቤሲዋት፤	47
ቂርጸ፤	48
ትዕግር፤	49
ተጋግገ፤	50
ኑዓ፤	51
ጥዓድ፤	51
አርጤምስ ዲያና፤	52
አስታሮት፤	53
አስናት፤	55
አስጢ፤	56

አቡ፤	57
አቢሳ፤	58
አቢካኢል፤	59
አቢግያ፤	60
አኪናሆም፤	61
አጋር፤	62
ኢያዳ፤	62
ኤልሳቢ፤	64
ኤልሳቢል፤	65
ኤውንቁ፤	66
ኤዎድያ፤	67
ከስቢ፤	68
ኪጡራ፤	69
የዓይንጽርዋ ጠንቋይ፤	70
1ኛ ዓዳ፤	71
2ኛ ዓዳ፤	72
ዓግላ፤	72
ፖርፋ፤	72
ዘለፋ፤	73
ዞሳራ፤	74
የዲት፤	75
የሐና፤	76
ደሊጼ፤	77
ደማረስ፤	78
ዲቦራ፤	80
ዲቦራ፤	80
ዲና፤	80
ድሩሲላ፤	81

ጸርቃ!	82
ጥግር!	83
ጥቅልያ!	85
ፕርፊዋና!	85
ጣቢታ!	86
ጢርፊዋስ!	86
ፊቢን!	86
ፍናና!	87

ሀደሳ፤

እንደ መጽሐፈ አስቴር ምዕራፍ 2:7 በአይሁዶች ቋንቋ ሀደሳ የሚለው ስም እስቴር ማለት ነው። የስሟም ትርጓሜ ባርስነት ማለት ሲሆን በፓላስቲና ከሚበቅሉት ዛፎች መካከል የአንደኛውን ዛፍ ስም በሞክሼነት ይዞአል። በኢ.ሳ.41:19 እና 55:13 ነቢዩ የእግዚአብሔር መንግሥት በለዎች መካከል መሆንዋን በምሳሌ ሲያስረዳ ባርስነት በእሾህ መካከል በቅሉአል ሲል ተንብዮአል። ስለዚህ አስቴር ወይም ሀደሳ የሚለው ስም የእግዚአብሔር መንግሥት በፋርስ ንጉሥ ግዛት ውስጥ እንኳን መኖሩን የሚያባይ ምልክት ነው። ስለዚህ ነገር ለማረጋገጥ መጽሐፈ አስቴርን ተመልከት።

ሄሮድያዳ፤

ማርቆስ 6:14-29፤ ማቴ.14:1-12፤ ሉቃስ 3:18-20። የመጀመሪያ ባልዋ ሄሮድያስ በሕይወት እያለ አጎትዋን ፈሊጂስን አገባችው። ከዚያም በኋላ ወንድሙን ሄሮድስን አገባች። ከዚህ ሁሉ በላይ የባስ ውርደት የሆነባት ነገር እርሱ አስቀድሞ የዐረቢያን ልዕልት ሚስት እድርጎ የማግባቱ ጉዳይ ነው። ስለዚህ ይህ ጋብቻዋ አጥፍ ዘማዊነት እንደሸበረ እናስተውላለን። ነገሩ ሁሉ የባስ የከፋና የከረረ እየሆነ እንዲሄድ ያደረገው ነገር የዮሐንስን ዘለፋ ዝም ለማስኘት ያደረገችው ግዳይ ነው። ባለቤትዋ ግብዣ ባደረገበት ወቅት እንድትዘፍንለት ልጅዋን ላከችለት።

ልጅቱም በዘፈንዋ ስላስደስተችው ማንኛውንም ልትጠይቀው የምትወደውን ነገር ሁሉ ሊያደርግላት ቃል ነግላት። በዚህም ጊዜ በአናትዋ ተመከራ የዮሐንስን አንገት እንዲሰጣት ጠየቀችው።

ሆኖም ሄሮድስም ሆነ ሄሮድያዳ ከቅጣት አላመለጡም፤ የዐረብ ንግሥት አባት ለውጊያ ጦር አስከትቶ ስለነበረ ሄሮድስን ከፋኝ ድል አደረገው። የሄሮድያዳም ልጅ ከአንዚህ ከከፋዎች ጋራ በመተባበርዋ በዮሐንስ ላይ ባደረገችው ግዳይ አስቃቂ ቅጣት መቀበልዋ ያላዘናል። ተጨማሪ ማብራሪያ ቢያሻ ስለ ስሎሜ የተጻፈውን መግለጫ ማንበቡ በይበልጥ ይጠቅማል።

ህንደኪ፤

የሐዋ.ሥራ 8:26-40። ህንደኪ በሐዋርያት ዘመን የኢትዮጵያ ንግሥት ነበረች። አንሆም በዘመንዋ በመንግሥትዋ ንብረት ላይ አዛዥ በመሆን የሠለጠነ ሰው አግዚአብሔርን ሊያመልክ ወደ ኢየሩሳሌም መጥቶ ነበር። ይህም ሰው ከአሕዛብ ወገን ሳለ በኋላ ሃይማኖቱን ወደ አይሁድነት የለወጠ መንፈሳዊ ሰው መሆኑ አያጠራጥርም። ወደ አገሩ ለመመለስ በመንገድ ላይ ሳለ ወንጌላዊው ፊሊጶስ ተገናኝቶ ወደ ክርስቶስ ከመራው በኋላ አጠመቀው። የንግሥት ህንደኪ ግዛት አስከ ዛሬው የግብፅ ስሜናዊ ድንበር ድረስ የተስፋፋ ነበር። ምናልባትም ዋና ከተማው ሚሮ ላይሆን አይቀርም።

ልያ፤

ዘፍጥረት 29:15-35። ልያ የላባ ልጅ ናት። ያዕቆብ ራሱልን ለማግባት ተስፋ አድርጎ ሳለ አባትዋ ላባ በሽንገላ ልያን ዳረሰት። ምክንያቱም በአገሩ ወግ ወይም ልማድ ታላቂቱ ሳለች ታናሸቱን መዳር እንደ ውርደት ስለሚቆጠር ነው። ስለዚህ ያዕቆብ ለጋብቻ የመረጣትን ራሱልን ታላቅዋ ልያ ሳለች ማግባት አልቻለም። ልያም ከአሥራ ሁለቱ የአስራኤል የነገድ ግንጾች የስድስቱ ማለት የሮቤል፣ የስምዖን፣ የሌዊ የይሁዳ የይባኮርና የዛብሎን አናት ናት። አርስዋም በዕድሜዋ መጨረሻ በኬጢያዊው በኤፍሮን አርሻ ላይ ተቀበረች (ዘፍ.49:30)። ከዚህም በቀር በመጽሐፈ ሩት 4:11 ላይ የአስራኤልን ቤት ካቋቋሙት መካከል እንደኛዋ ናት አየተባለ ይነገርላታል።

ልድያ፤

የሐዋ.ሥራ 16:11-15 እና 40። ይህች ሴት የትያጥሮን ዋና ከተማ ከሆነችው ከልድያ መጥታ በፊልጵስዩስ ትኖር ነበር። አርስዋም በአውሮፓ ከሚኖሩት አማኞች መካከል በአምነት ቀደምተኝነት የነበራት ናት። ጳውሎስም በእንግድነት ለጥቂት ጊዜ ከአርስዋ ዘንድ አርፎ ነበር። ይህች ሴት የቀድሞ አምልኮትዋን ትታ በክርስቶስ ያመነችው በጌታ ቀን ከሌሎች ጓደኞችዋ ጋር በወንዝ ዳር ሆና ከጳውሎስ ስብከት በሰማችበት ዕለት ነው። ምናልባትም

የቀይ ሐር ሻጭ ስለ ነበረች ሀብታም ላትሆን አትቀርም ብለን እንገምታለን።

ሎሩሃማ፤

ሆሴዕ 1:6። እግዚአብሔር ሆሴዕን ለሁለተኛዋ ልጁ ሎሩሃማ ብሎ ስም እንዲያወጣላት አዘዘው። ትርጓሜውም «ይቅር አልልም» ማለት ነው። ይኸውም የተነገረው ኃጢአታቸው ከእግዚአብሔር ላራቃቸው ለአይሁዶች የማስጠንቀቂያ ምክር እንዲሆናቸው ስለተፈለገ ነው። ስሜናዊው የአስራኤል ግዛት ከእንግዲህ ወዲህ ምሕረት ስለማይደረግለት የኃጢአቱን ቅጣት ሊቀበል ነው። ሆኖም የይሁዳ መንግሥት ለጥቂት ጊዜ ምሕረትን አግኝቶ ከጠላቶቹ ሳይገላገል አይቀርም። በሆሴዕ 2:1 እንደምንመለከተው ሎሩሃማ የተባለው ስም ምሕረት ወይም ሩሃማ ወደ መባል ተለውጦአል። ስለዚህ እግዚአብሔር አራሱ እስራኤላውያን በሙሴ ዘመን በምድረ በዳ እንዳገለገሉት ይሁዳም ከኃጢአትዋ ተመልሳ እንድታገለግለው ወደ ራሱ ይጠራታል።

ሎይድ፤

2ኛ ጢሞ. 1:5። እግዚአብሔር አያት፣ እናትና ልጁን በመዋጀት የጢሞቴዎስን ቤተ ሰቦች ለታማኝ አዳኝነቱ ጥሩ ምሳሌ አድርጎ ሰጥቶናል። ሦስቱም እውነተኛ አማኞች ነበሩ። ስለሆኑም አያትየዋ ሴት ልጃቸውን ወደ ክርስቶስ እንደ መሩዋቸው ሁሉ የጢሞቴዎስ እናት ደግሞ

በፈንታቸው ልጃቸውን ጌታን ወደ ግወቅ ደገንነት አምጥተውታል። የአያትዋ በተቀዳሚ መዳን በሕይወታቸው ባላዩት እምነት ለልጃቸውና ለልጅ ልጃቸው ደገንነት ጥሩ አጋጣሚ ሆኖአል።

ሐና፤

1ኛ ሳሙኤል 1:1-28፤ 2:1-10 እና 18-21። ሐና ከሕልቃና ሚስቶች አንዷ ነበረች። ልጅም አልነበራትም፤ ሆኖም አንደኛይቱ ሚስቱ ፍፍና ሐና ልጅ ስላልነበራት በትችትና በማንጓጠጥ ታስፌንቃት ነበር። ሐናም ልቧ በዚህ ነገር በኃዘን ከብዶ ስለነበር በእግዚአብሔር ፊት በጸሎት ቀርባ እንዲህ ስትል ቃል ገባችለት። «አቤቱ የሠራዊት ጌታ እግዚአብሔር ሆይ የባሪያህን መዋረድ ተመልከተህ ብታስበኝ ዕድሜውን ሁሉ ለእግዚአብሔር አስጠዋለሁ፣ ናዝራዊም ይሆናል» አለችው። እግዚአብሔርም የጠየቀችውን ሰማት። እርሷም ቃልዋን ጠብቃ ልጅዋን ለእግዚአብሔር ሰጠችው። እግዚአብሔር ጸሎትዋን ስምቶ የሰጣት ልጅዋ ሳሙኤል አስቀድሞ በቤተ መቅደስ ሲያገለግል ቆይቶ በኋላ ደግሞ ነቢይ ሆነ። በዚያም ሳለ ሐና በየዓመቱ ስትጎበኝው አዳዲስ ጥብቆ ይዛለት ወደ ኢየሩሳሌም ትመጣ ነበር። ለእግዚአብሔር ልታደርግለት ለገባችለት ቃል ኪዳን ታማኝ ሆና ስላገኛት እግዚአብሔር የሰጣትን ሽልማት ወይም ዋጋ አስተውሉ። እግዚአብሔር በስጦታው በዚህ ብቻ ሳይወስን ኋላም ለሐና ሦስት ወንዶች ልጆችና ሁለት ሴቶች ልጆችን ሰጣት።

በ1ኛ ሳሙኤል 2:1-10 ያለውን የሐናን መዝሙር በሉቃስ 1:46-55 ካለው ከማርያም የምስጋና መዝሙር ጀር በማወዳደር አስተውለህ አንብብ።

ሐና፤

ሉቃስ 2:36-38። ሐና የስምዖንን መዝሙር ከቤተ መቅደስ ውስጥ በሰማች ጊዜ እርሰዋም ደግሞ የተወለደው ሕፃን በተስፋ ይጠባበቁት የነበረው አዳኝ የሆነው ክርስቶስ መሆኑን መበከረች (ሉቃስ 2:25-35)። በዚህን ጊዜ የ84 ዓመት እመበለት ነበረች። ከዚህም በቀር ዕድሜዋን ሁሉ በቤተ መቅደስ ሆኖ ሊመጣ ያለውን መሢህ በተስፋ ትጠባበቅ ነበር። የእርሰዋ ሕይወት በእርጅና የተነሳ ለሌሎች ለመመስከር ለማይችሉት ሰዎች ጥሩ ምሳሌ ነው። ይኸውም የእግዚአብሔርን ቃል የሚያስተምሩት ሰዎች ጸጋን ሞገሥን እንዲያገኙ እግዚአብሔርን በጸሎት መጠየቅ እንዳለባቸው ነው። ከዚህም በቀር አስተውለህ እንደሁ ጌታን ትጠባበቅ የነበረችው በቤተ መቅደስ ውስጥ ማለት በእግዚአብሔር ቤት ውስጥ ሆኖ እንደነበር አትዘንጋ። ለዚህ ነው እንግዲህ ምናልባት ከጌታ ጋር የምንገናኘው፤ በዚሁ መንገድ እንደሚሆን ስለምንገምት ነው መሰብሰባችንን አንተው ብለን የምንመክረው (ዕብ. 10:25)።

ሐፍሴባ፤

2ኛ ነገሥት 21:1፤ ኢሳ.64:4። የስምዋ ትርጓሜ «ደስታዬ በእርሰዋ ነው።» ይህም የክፉው የይሁዳ ንጉሥ

የምናሴ እናት ስም ነው። ምናልባት የሐፍሴባን ሕይወት ያበከሉት ደስታቸው በእግዚአብሔር ሳይሆን በልጃቸው የሆነው ቤተ ሰቦችዋ ሳይሆኑ አይቀሩም። ከዚህ የተነሣ እርሰዋ ደግሞ ልጅዋ እግዚአብሔርን እንዲፈራ አድርጋ ስላሳደገችው ሕይወቱን በክስቸው። በኢሳ.62:4 እንደተመለከተው ይኸንን ስም በአግባብ ልንጠቀምበት የምንችለው የእግዚአብሔር ደስታ በሰዎች በሚሆንበት ጊዜ ብቻ ነው።

ሔዋን፤

ዘፍ.1:26-31። 2:4-24፤ 3:1-24፤ 4:1÷2 እና 25፤ 2ኛ ቆሮ.11:1-3፤ 1ኛ ጢሞ.2:6-15። ሔዋን የቃየንና የአቤል በወንድሙም በተገደለው በአቤል ምትክ የተሰጣቸው የሴት እናት ናት። እርሰዋም የተሠራችው ክላዳም ጎን ከወጣው ጎድን ነው። በእግዚአብሔር አምሳል ብቻውን ለተፈጠረ ሰው በባሕርይ ከማይመሳሰሉት ከሌሎች አንስባት ጋር በገብረት መኖር የማይቻል ስለሆነ በባሕርይ የምትመሳሰለው ሔዋን እዳምን ለመተባበር ተፈጠረች።

እናት በሆነችበት ጊዜ አዳም «ሔዋን» ብሎ ጠራት፤ ትርጓሜውም ሕያው ሰው ማለት ሲሆን የሕያዋን ሰዎች ሁሉ እናት፣ መሆንዋን ይገልጻል። ምክንያቱም ከእግዚአብሔር የተቀበለችውን ሕይወት ለሕያዋን ሰዎች ሁሉ ስለ አስተላለፈች ነው።

በሚያሳዝነው በውድቀት ታሪክ ውስጥ እንደምናየው ሐዋን በእባብ ተቃላ ስለ ሳተች እርስዋ ደግሞ በተራዋ አዳምን አስታ ከእግዚአብሔር ፈቃድ ውጭ የሆነውን ነገር እንዲያደርግ ገፋፋችው። ስለዚህ ከዚህ የተነሳ ኃጢአት ወደ ዓለም ገባ። የኃጢአትዋም ውጤት ልጅ መውለድ ቀላልና የማያስቸግር መሆኑ ቀርቶ የሚያስጨንቅና ጣር የበዛበት እንዲሆን አድርጎታል። ከዚህም በቀር በተጨማሪ የዚሁ የኃጢአትዋ ውጤት የእኩልነት መብትዋን ተገፋ የባልዋ ተገዥ እንድትሆን አድርጓታል። አስቀድመው ሲፈጠሩ አንድ አሳብ አንድ ዓይነት ግርማና መብት ነበራቸው። ከውድቀትዋ በኋላ ግን በሁሉ ነገር ለባልዋ የተገዛች እንድትሆን ተደርጋለች (ኤፌ.5:21-23)። ስለዚህ ሚስት በማንኛውም ነገር ከባልዋ ጋር እኩል ናት የሚል ነገር በእግዚአብሔር ቃል ውስጥ ፈጽሞ የማይገኝ ቢሆንም እንኳ ዘመናውያን ያለ ምንም ማመንታት በአጉል ፍልስፍና እኩል ናት በማለት ሲናገሩ ይሰማሉ። ይህንንም ሲሉ በእውነት ልቦናቸው ሳይፈርድባቸው ቀርቶ ሳይሆን ከጥንቱ አዳምና ሐዋንን ከእግዚአብሔር እንድነት በላያቸው በእምቢተኝነትና የእግዚአብሔርን ፈቃድ በሚቋቋም መንፈስ ተገፋፍተው መሆኑ አያጠራጥርም።

መግደላዊት ማርያም፤

ሉቃስ 8:2፤ ማቴ.27:55-61፤ 28:1-8፤ ማርቆስ 15:40-47፤ 16:1-11፤ ሉቃስ 24:1-12፤ ዮሐ.20:1-18፤ 19:25። ማርያም የመጣችው ስምዋን

በተወርሶ ካገኘችበት ከስምዋ ጋር ሞክሼት ባለው በገሊላ ከሚገኘው መግደላ ከሚባለው ሥፍራ ነው። ሁለቱም ማለት ማርቆስና ሉቃስ ከማርያም መግደላዊት ጌታ ኢየሱስ ክርስቶስ ሰባት አጋንንት እንዳስወጣላት ተናግረዋል። ነገር ግን ይህ መቼ እንደሆነ የሚያወሳ ታሪክ የለም። ሆኖም በጌታ ኢየሱስ ከእውነትኛ ልብዋ የተለወጠች መሆንዋን በሞተበትም ጊዜ በመስቀሉ አጠገብ ቆመው ክንበሩት ሰዎች አንዷ መሆንዋን ከዚህም በቀር አካሉን በመቃብር ባናሩት ጊዜ እዚያ መኖርዋንና በተጨማሪ ደግሞ እሁድ ጠዋትም አካሉን በሽቱ ለመቀባት ከመጡት ሴቶች አንዷ መሆንዋን አላምረን እናውቃለን። ጌታ ኢየሱስም ከመቃብር ሲነሣ ለመጀመሪያ ጊዜ ለእርሱም ስለ ተገለጸላት ታላቅ ክብር ያላት ሴት መሆንዋን በዚህ እንረዳለን። በመቃብሩ አፋፍ ሆና ስታለቅስ ጌታ በስምዋ ጠርቶ ማርያም አላት። እርስዋም ከመቅጽበት ጌታን አወቀችው። ይህም ጌታ በዮሐንስ 10 ለተናገረው ነገር ግሩም የሆነ የትንቢት ፍጻሜ ነው። «የራሱንም በጎች በየሰማቸው ጠርቶ ይወስዳቸዋል፤ የራሱንም ሁሉ ካወጣቸው በኋላ በፈታቸው ይሄዳል፤ በጎቹም ድምጹን ያውቃሉና ይከተሉታል።» እነሆ እዚህ ላይ ከማርያም መግደላዊት ሕይወት እንደተማርነው ሁሉ ማንኛውም ሰው በአጋንንት ኃይል የተያዘ ቢሆን እንኳን በክርስቶስ ኃይል ነፃነት ማግኘት እንደሚችል እንማራለን። ከዚህም እስራት ነፃ ከወጡ በኋላ ኃጢአታቸው ዳግመኛ አይታሰብም። ከእንግዲህም ማለት ከኃጢአታቸው ነፃ ከሆኑ

በኋላ እግዚአብሔር ከእርሱ ጋር በተቀራረበ መንፈሳዊ ጉዞ እንዲጓዙ ይጠራቸዋል።

ግሊሳ፤

ዘፍ. 11:29፤ 22:20-23፤ 24:15-49። የእብርሃም ወንድም የሐራን ልጅ ግሊሳ፤ የአጎትዋ የናኮር ግሊት ነበረች። የሰምዋም ትርጓሜ «መካሪ» ማለት ነው። ከልጆቿም አንዱ ባቱኤል የሚባለው የይስሐቅ ግሊት የነበረችው የርብቃ አባት ነው።

ግሊሳ፤

ዘጥ. 26:33፤ 27:1-11፤ 26:1-12፤ ኢያሱ 17:1-6። ምናሴ የዮሴፍ የበኩር ልጅ ነው። ከምናሴ ልጆች ሲወርድ ሲዋረድ ከመጣው አንዱ ስለጳዳድ ሴቶች ልጆች ብቻ ስለነበሩት ከአነርሱ አንድዋ ግሊሳ፤ ነበረች። የፓለስቲና ምድር ለአሥሩ ነገዶች ተከፋፍሎ ስታደላቸው ጊዜ ከወንዶች በቀር ሴቶች በከፍተኛው አልተባበሩም ነበር። በዚህን ጊዜ አምስቱ የሰለጳዳድ ሴቶች ልጆች የአባታችን ስምና ዘሩ እንዳይጠፋ ወይም እንዳይረሳ በማለት ለአነርሱም ከከፍተኛው እንዲደርሳቸው ሙሴን ጠየቁት። ሙሴም በዚህ ነገር የእግዚአብሔርን ፈቃድ ከጠየቀ በኋላ ለአነርሱም ከፍያቸውን እንዲሰጣቸው እግዚአብሔር አዘዘው። ይህን በማድረጉ ወንድ ልጅ የሌለው ሰው ለዘሩ ግንድ የሚተላለፈው ርስት ለሴት ልጆቹ አንዲሰጥ አዲስ ሕግ

ለጠ። ይህ አዲስ ሕግ እስከ ወጣ ድረስ አንዱ ወገን ብቻ ርስትና ጉልት ሲካፈል ቆይቶአል።

ይህ አዲስ ሕግ ደግሞ በተራው ሌላ ችግር አስከተለ። እነዚህ ሴቶች ልጆች ደግሞ ከምናሴ ነገድ በቀር ከአሥራ አንዱ ነገድ አንዱን ያገቡ እንደሆነ ርስቱ ላገቡት ነገድ ይተላለፍና የምናሴ የዘሩ ግንድ አሁንም ያለ ርስት የሚቀር ሆነ። የዚህም ውጤት በአስራኤል ነገድ መካከል የርስቱ ትከክልኛ ባለቤት እንዳይታወቅና በመካከላቸውም ጦርነት አንዲነሳ ስለሚያደርግና ሕዝቡም ስለሚበታተን የባለ ችግር መፍጠሩ አይቀርም። ስለዚህ በዚህ በኩል ያለውን ችግር ለማስቀረት ሙሴ የምናሴ ነገዶች እርስ በርሳቸው እንዲጋቡና ርስቱን በዚያው በምናሴ የዘር ግንድ ውስጥ እንዲያስቀሩ ጥሩ ዘዴ ፈጠረላቸው። ከዚህን ጊዜ ጀምሮ ይህንን ዘዴ በመዘየዳቸው ያለ ስጋት ይኖሩ ጀመር።

እስቲ በዚህ ላይ እግዚአብሔር በመጽሐፍ ቅዱስ ውስጥ ለሚገኙት ሴቶች እንዴት ቅንና አፍቃሪ አምላክ እንደሆናቸው አስተውል። ምናልባት ሌሎቹ ሕዝቦች ሴቶቻቸውን ከባሪያ ባላነሰ አያያዝ በሚያጉላሉዋቸው ጊዜ ይሆናል፤ እግዚአብሔር ለግሊሳ፤ና ለእህቶቿ ለሚገባ ተጠንቅቆላቸው በተስፋይቱ ምድር ርስት ሰጣቸው።

ማህለህ፤

ዘጥ. 26:33። ማህለህ ከሰለጳዳድ ሴቶች ልጆች አንድዋ ናት። እርሷም የፓለስቲና ምድር በአስራኤል ነገዶች

መካከል በተከፈለ ጊዜ ድርሻዋን ወስዳለች። ስለ እርሱም በበለጠ ለመረዳት ስለ ሚልካ በተጻፈው ዝርዝር ውስጥ መመልከት ይቻላል።

ማራ፤

ሩት 1:19-21። ስለ ሩትና ኑታሚን ታሪክ ለመረዳት በስማቸው አማካይነት ሊገለጽ የተሞከረውን መግለጫ ተመልከት። ኑታሚን ከባልዋ ጋርና ከሁለቱ ልጆቿ ጋር በሞዓብ ምድር ልትቀመጥ ከቤተ ልሴም ይሁዳ ተነስታ ሄደች። ሁለቱም ልጆቿ ከሞዓብ ምድር ሚስት እንዳገቡ አስቀድሞ ባልዋ ሲሞት ጓላም ሁለቱ ልጆቿ ስለ ሞቱባት ወደ ቤተ ልሴም ለመመለስ ወሰነች። ተመልሳም ወደ አገርዋ እንደመጣች የከተማው ሕዝብ ሁሉ ተደስተው «ደስተኛ» የሚል ትርጉም ያለው ስምዋን አየጠሩ ኑታሚን ኑታሚን ይሉዋት ጀመር። እርሷም ያላለፈችው የኃዘን ጊዜ ስለታወቀት «ደስተኛ» በሚለው ስምዋ እንዳይጠርዋትና በዚህ ፈንታ ማራ ወይም መራራ በተሰኘ ስም እንዲጠርዋት አላስበቻቸው።

ኑታሚን አግዚአብሔር ለየግል ሕይወታችን የሚያቅደው ግሩም የሆነ ዓላማ አንዳለው ያስተዋለች አትመስለም። ይኸውም ለአኛ እንግዳና ግር የሚል ሲሆን አግዚአብሔር በዚህ ውስጥ ለአኛ መልካም የሆነውን ነገር የማዘጋጀቱ ጉዳይ ነው። ከዚሁ ከአግዚአብሔር ዓላማ የተነሳ ወዲያውኑ ምራትዋ ሩት በከተማው የታወቀውን ቦዲዝ የተሰኘውን ሀብታም ገበሬ አግብታ ኢየሴድ የተባለውን ወንድ ልጅ

ወለደች። ኢየሴድም የእሴይ አባት ነው። እሴይም የዳዊት አባት ነው። ስለዚህ ኑታሚን የታላቁ የዘር ግንድ መሸጋገሪያ ሐረግ ስለሆነች ከብር ይገባታል። በመጨረሻም ከዚሁ ዘር ከወጣው ሐረግ የዓለም መድኃኒት ክርስቶስ ወደዚህ ዓለም መጣ (ማቴ. 1:1-16)።

ማርታ፤

ሉቃስ 10:38-42፤ ዮሐ. 11:1-44፤ 12:1-8። ማርታ ከእህትዋ ከማርያም ጋርና ከወንድምዋ ከአልዓዛር ጋር በቤተ ልሴም ትኖር ነበር። ማርታም ለጌታ ኢየሱስ ክርስቶስ መስተንግዶ ምግብ ማዘጋጀትዋን የሚያስረዳ ከመጽሐፍ ቅዱስ ሁለት ቦታ አናገኛለን። የመጀመሪያው ዕለት ሉቃስ 10 ማርታ ምግብ እያዘጋጀች ሳለ ምናልባት ታናሽ እህትዋ ሳትሆን ያልቀረችው ማርያም ከጌታ እግር ስር ተቀምጣ ከቃሉ ታደምጥ ስለነበረ ታላቅ እህትዋ የነበረችው ማርታ ድንገት ቆጣ ብላ ተነስታ ልትረዳት እንደሚገባ ገለጸች። ይኸም ሳይበቃት ጌታ በዚህ እድራትዋ ማርያምን አንዲወቅሳት ነገረችው። ኢየሱስም ዝግ ብሎ እረጋ ባለ አነጋገር ማርያምን የወቀላት በመምሰል ማርታን ብዙ ጊዜ የሚወስድ ልዩ ልዩ ዓይነት ምግብ ከመሥራት እንደ እርሷም የመንፈስ ረጋብተኛ በመሆን ማንኛውንም ተራ ምግብ በልቶ በመሃፈስ መጥገብ አጅግ የተሻለ መሆኑን አስረዳት።

ሁለተኛው ጊዜ ደግሞ ከአልዓዛር ትንሣኤ በኋላ ነበር። እንደገና ማርታ ምግብ ታዘጋጅ ጀመር። እሁንም ማርያም እንደ ቀድሞው ከጌታ ቃል ማዳመጥዋን ቀጠለች። በዚህን

ጊዜ ግን ምንም የግጥረምረምረ ቃል ከግርታ አልተሰማም ነበር። ምክንያቱም በዚህን ጊዜ ጌታ በሚፈቅደው መንገድ በሚገልገል የሚገኘውን ደስታ ስለተማረች ነው። እሁን የእርስዋ ተግባር ምግብ ማዘጋጀት መሆኑን ስለ አወቀች በደስታ ትሠራለች። ግርያምም ከጌታ ቃል በማድመጥ ተግባርዋን ታከናውናለች። ስለዚህ ሁሉ ምግብ እዘጋጅ ከሆነ ጌታ ሊያስተምር ከሚገባው ቃል ማን ሊግር ይችላል? ሁሉ ደግሞ ተማሪ ከሆነ ማን ያዘጋጀውን ምግብ ይበላል? ስለዚህ ሁሉም የተሰማራበትን ተግባር በእግባቡ ቢሠራ ምን ዓይነት ወዝ ያለው የሥራ መቀነባበር እንደሚኖረው ተመልከት።

የግርታ እምነት የታየው ወይም የተፈተነው ወንድምዋ አልዓዛር ከምት በተነሳበት ዕለት ነው። በዚያን ዕለት ግርያም ኢየሱስ ክርስቶስ በእርግጥ የዓለም እዳኝ መሆኑን አመነች። ከዚያን ጊዜ ጀምሮ ወንድምዋ ዳግመኛ እንኳ ቢሞት ኢየሱስ እርሱን ወደ ሕይወት የመመለስ ኃይል እንዳለው አወቀች።

ስለዚህ እርስዋ ፍጹም ለሆነ እምነትና ሥራ ጥሩ ምሳሌ ናት። ስለሆነም ለጌታዋ ያላት እምነትና ያገልግሎት ጉጉት እርሱ በመረጠው መንገድ ሁሉ ልታገለግለው ፈቃደኛ ወደ መሆን እድርሷታል።

ግርያም፤

ዘጸአት 2:1-10፤ 15:20+21፤ ዘኁ.12:1-16፤ 20:11 26:59+ ዘዳ.24:8+9፤ ሚክያስ 8:4።

ግርያም የሙሴና የእርን እህት ናት። ሙሴ ከተወለደ በኋላ በወንዝ ዳር በቄጠማ ውስጥ እኖሩት። በዚያን ጊዜ እህቱ ግርያም እርሱ ካለበት ጥቂት ፈንጠር ብላ ልዕልቲቱ መጥታ ከፍታ እስከምታየው ድረስ ትጠብቀው ነበር። ልዕልቲቱም ልጁን ባገኘች ጊዜ ከዕብራውያን መካከል ልጁን በምግዚትነት የምታሳድግ ሴት መኖርዋን ለልዕልቲቱ በመግለጽ ይህን አሳብ አቅርባ የልጁን እናት የጠራች ግርያም ናት። በዚህ መንገድ ነው እግዚአብሔር ከሰዎች ጥላቻ አውጥቶ በጥሩ እንክብካቤ እንዲያድግ ለሙሴ የተጠነቀቀለት።

ይህ ሁሉ አልፎ ነው ነገይቱ ግርያም ቀይ ባሕርን ከተሻገሩ በኋላ በተሸነፉት በግብፃውያን ላይ የድል መዝሙር የዘመረችባቸው። ነገር ግን ግርያም የምቀኝነት ባሕርይ በላለባት ብዙ ሳትቆይ ወንድሟ ሙሴ ከእግዚአብሔር ጋር የተቀራረበ ጉዞ ስለሚያደርግ ቀናችበት። እርስዋና ወንድምዋ እርን ሙሴ ታብዮአል ኮርቷል ብለው ወቀሱት። ነገር ግን እግዚአብሔር ነገሩን አንጥሮ ስለ አየው ሙሴን ነፃ አውጥቶ ግርያምን እረገማት። እግዚአብሔር ስለዚሁ ጉዳይ ከእነርሱ ጋር ሲነጋገር ላለ ግርያም ለምጽ ወርሷት ታየች። ከትልቅ ፍትሩ የተነሳ ሙሴ ወደ እግዚአብሔር ጸልዮላት ተፈወሰች። ነገር ግን እንደገና እንድትነፃ ለሰባት ቀን ከቀረው ሕዝብ ተለይታ በቤት ውበጥ ተዘጋች። በተለይ በዚህ ላይ ሴቶች ልወንዶች መገዛት እንዳለባቸው የሚያሳስበውን መለኮታዊ

ትእዛዝ ካለመታዘዝ የሚደርስባቸውን የኃጢአት ቅጣት እንመለከታለን።

ግርዶም ታዲሰ ባርኔያ በሚባለው ስፍራ ሞታ በዚያው ተቀበረች። ስለ እርሱም እንደምናውቀው ከሆነ ፈጽሞ ባል አላገባችም ነበር። የሰምዋም ትርጉም «ተወዳጅ» ግለት ነው።

ግርዶም፤

ዚያ ቀዳማዊ 4:17። ከካሌብ የዘር ግንድ ሲወርድ የመጣው ሚሬድ የፈርዖንን ልጅ እግብተ ከወለዳቸው ልጆቹ እንድዋ ግርዶም ናት። የእርሱዋም ስም በግብፃውያን ፍርድ ቤቶች በታወቀችውና በዕብራውያኖችም ዘንድ ከጀግኖች መካከል እንድዋ የሆነችው የሙሴ እህት መታሰቢያ ነው።

ግርዶም፤

ግቴ.1:18-25፤ 2:9-23፤ ሉቃስ 1:26-56፤ 2:1-20፤ 2:22-52፤ ዮሐ.2:1-11፤ 19:25-27፤ የሐዋ.ሥራ 1:12-24። ግርዶም ከሴቶች መካከል ተመርጣ የጌታ የኢየሱስ ክርስቶስ እናት በመሆን የተባረከች ሆናለች። እሙኛዋ የሴፍን ከግግባትዋ በፊት ሊሆን ያለው ትንግርትና ድንቅ የሆነ ነገር ስለተነገራት ፍጹም በሆነ ታዛዥነት ለሕይወትዋ የሆነውን የእግዚአብሔርን ፈቃድ ተቀበለች።

ኢየሱስ ከተወለደ በኋላ ግርዶምና የሴፍ ሕፃኑን ይዘው ወደ ናዝሬት ተመለሱ። ከዚያም ኢየሱስ በአደባባይ ሰብኩቱን እስከ ጀመረበት ጊዜ ድረስ ከዚያው ኖሩ።

ወዲያው ክርስቶስ ተወልዶ ጥቂት እንደሰነበተ ከቤተ ልሔም ወደ ኢየሩሳሌም ተወሰደ። ጊዜውም ጥሩ አጋጣሚ ስለ ነበረ ሐናና ስምዖን ሕፃኑ ተስፋ የተሰጣቸው መሢህ መሆኑን ስለ ተረዱ ልክ ቀድሞ እንደሚያውቁት ሰው አድርገው በአካባቢያት ተቀበሉት።

ኢየሱስ በልጅነት ዘመኑ በየዓመቱ ወደ ኢየሩሳሌም ይወሰድ እንደነበርና በተለይም ከጉዞዎቹ በእንደኛው ጊዜ ከቤተኛ ተለይተ ስለቀረ ለሦስት ቀን እንደፈለጉት ተነግረናል። በመጨረሻውም በቤተ መቅደስ ተገኘ። ግርዶምም በቤተ መቅደስ ባገኘችው ጊዜ ርኅራኄ በተሞላው እንደበት የዘለፋ ድምጽዋን ባሰግችው ጊዜ በሕይወትዋ ዘመን የግትረላውንና በልቧ ጠብቃ የያዘችውን ቃል ተናገራት። ይኸውም «በአባቴ ቤት እሆን ዘንድ እንዲገባኝ አላወቃችሁምን?» የሚል ነበር።

ነገር ግን ይህ የተሰጣት ታላቅ ክብር ግለት ኢየሱስን በመውለድ ወደ እዚህ ዓለም የግምገማትዋ ክብር ግርዶምን ለታላቅ ሕመም አድርሶአታል። ስለዚህ ሕመም ስምዖን እንዲህ ሲል ተናገረአል፡ «በአንቺም ደግሞ በነፍስሽ ሰይፍ ያልፋል» አላት። ይኸውም የሚያመለክተው በመስቀሉ ለጠገብ ልትቆም ባላት ጊዜ የሚደርስባትን ገዢን

ሲያመለከት ነው። ይህንን ፍጹም ሰው በመስቀል ተሰቅሎ ያለ በደሉ ሲሰቃይ ባየች ጊዜ የዚህ የተባለው የገዢን ስይፍ (ቸተል) ልብዋን እቀስለው። ሆኖም በዚያን ጊዜ እንኳን ቢሆን ጌታን ያሳስበው የነበረው የራሱ ሕመምና ስቃይ ሳይሆን የእርሱ ጭንቀት ነበረ።

ስለዚህ «እንቺ ሴት እነሆ ልጅሽ» ካላት በኋላ ወዲያውኑ ወደ ዮሐንስ ዞር እለፍ «ልጄ ሆይ እንኳት እናትህ» አለው። ከዚያን ጊዜ ጀምሮ ግርያም ናዝሬት ያለውን ቤትዋን ትታ በዮሐንስ ርዳታና አሳቢነት ትኖር እንደነበር እናገባለን። ከዚህ በኋላ ነው ወደ ሐዋርያት ሥራ ስንመለከት ግርያም ከቀሩት ሐዋርያቶች ጋር በአንድ ልብ በመሆን ራሳቸውን በማስረከብ በጸሎት ሲተኑ የምናገኛት። እዚህ ላይ አለተውል፣ የግርያምን ሕይወት ብንመለከት ለአንድ ነገር የታደሉ መሆን በስተኋላው ለተጠራንበት ነገር ታላሊነት እንዲኖርብን ማድረጉን ያሳስበናል። ስለዚህ ነው ዛሬም ወደ ክርስቶስ በጣም የቀረበው ሰው ከባዱን መስቀል የሚሸከመው።

ማርያም፤

ሉቃስ 10:38-42፤ ዮሐ.11:1-44፤ 12:1-8። ግርያም የአልዓዛርና የግርታ እህት ናት። ስለ ግርያም በተነገረው በሦስት ስፍራ በሁለቱ ከጌታ እግር ሥር ተቀምጣ ከሚናገረው ታደምጥ እንደነበረች ሲገልጽ በሦስተኛው ጊዜ ግን ግለት ከአልዓዛር ትንግሌ በኋላ በጉልበትዋ ተንበርከካ የጌታን እግር በሽቱ እያበሰች በእንባዋ እግሩን እያራሰች

በፀጉርዋ ታብስለት እንደነበረ እናገባለን። እንባዋን ማፍለስዋ ለጌታ ያላትን ፍቅር ያስረዳል። በተለይ በዚህ ወቅት ለጌታ የለገሠችው ሽቱ ያላትን መልካም ነገር ሁሉ ለጌታ ለመስጠት የነበራትን ፍላጎት ይገልጻል። ከግርያም ሕይወት የምንግረው ሌላ ነገር ደግሞ ከጌታ መግር መልካም መሆኑንና እንዲሁም የመከራ ቁልል በተጫነች ጊዜ ከመከራችን ለመገላገል በተመሰጦ ሆነን በፊቱ ማልቀስ እንደሚገባን ነው። ከዚህ በቀር ለሕይወታችን ውድና የመጀመሪያ የሆነውን ነገር እንኳ የምንሰጥበት ጊዜ ሊኖረን እንደሚገባ እንግራለን። በተጨማሪ በክርስቶስ ያለ ሕይወት ምን ግለት እንደሆነ መገለጽ ቢያስፈልግ በመስግት በግልተስና በግገልገል የተመሠረተ እንደሆነ እንረዳለን።

ማርያም፤

ግቲ.27:55+56፤ 28:1-8፤ ግር.15:40-47፤ 16:1-8፤ ሉቃስ 24:1-11፤ ዮሐ.19:23-27። ከላይ በዝርዝር የሰፈሩትን ጥቅሶች በማስተዋል ብንመረምራቸው ይህችኛይቱ ግርያም የያዕቆብ እናት እንደ ሆነች መረዳት እንችላለን። ይህች በዚህ ላይ «እናቲቱ ግርያም» ብለን የገለጽናት በተተዳሚ ስለ እርስዋ የተነገረን የቀለሞ አግሰት ናት። ግርያም ጌታ በገሊላ ሳለ ተከታዩ እንደነበረች አንብበናል። ጳላም በዚያ በአላዛዥ ጊዜ ወደ ስቅለቱ ሲጓዝ ከእርሱ ባለመለየት ወደ ኢየሩሳሌም መሄድዋን እናስታውሳለን። እርስዋም ከጌታ እናት ጋር በመስቀሉ አገጸር ቆማ ያገባቺይቱና በሠልስቱ ከቀሩት ሌቶች ጋር

የጌታን አስከረን ሽቱ ለመቀባት ወደ መቃብር ክሄዱት አንዷ ናት። ይህ በሉቃስ 24:18 የተገለጸው ቀለዮጳ ሸሮሐንስ 19:25 ከተገለጸው ቀለዮጳ ጋር አንድ ከሆነ ምናልባት ጌታ ከመቃብር ከተነሣ በኋላ በኤግሁስ መንገድ ላይ ሲጓዙ የተገለጸላቸው ለእርሱና ለሚስቱ ለማርያም ይሆን ብዬ አስባለሁ።

አነሆ አዚህ ላይ ከክርስቲስ ጋር በዚህ ዓለም በሚያደርገው ጉዞ የጋዘንንና የፈተናን ሁሉ ይዞታ ዘልቆ ጌታን በትንሣኤ ኃይሉ ለመገናኘት የበቃውን ሰው እናያለን። ስለዚህ የቀለዮጳይቱ ማርያም ሕይወት ጳውሎስ በመልአክቱ ከገለጸለን ትምህርት ጋር ሳይዛባ የተራመደ ስለሆነ ፍጹም ምሳሌ ሊሆን ችሎአል። «አብረንም ደግሞ አንድንከብር አብረን መከራ ብንቀበል ከክርስቲስ ጋር አብረን ወራሾች ነን።» ሮሜ 8:17።

ማርያም፤

የሐዋ.ሥራ 12:12። የማርቆስ እናት የሆነችይቱን የማርያምን ታሪክ በመጽሐፍ ቅዱስ ውስጥ በአንድ ቦታ ብቻ እናገኛለን። ሆኖም በዚችው ክፍል የሚሰጠን የምክር ወላፊን ብዙ ትምህርት ያስተምረናል። ጴጥሮስ ተአምራታዊ በሆነ መንገድ ከእስር ቤት በወጣ ጊዜ ቀጥታ የሄደው ወደ አርሰዋ ቤት ነበር። በዚያም አማኞችን ተሰብስበው በጸሎት እየተጉ ሳሉ አገኛቸው። ጴጥሮስ ወደዚያ ለምን አንደሄደ ይገርማል፤ ምክንያቱም መልአኩ እንኳን ወደዚያ አልመራውም ነበር። ነገር ግን ከጴጥሮስ ብርታት በላይ የሆነው ተአምራት

በተፈጸመ ጊዜ ጴጥሮስ ከእስር ቤት ተለይቶ ወጣ። ይሁንና ጴጥሮስ ደቀ መዛሙርት የት አንዳሉና በዚያም ምን አንደሚያደርጉ የሚያውቅ ይመስለኛል። እነርሱም በጴጥሮስ ወደ ወገኒ መጣል ተስፋ አልቆረጡም። በዚህ ፋንታ ግን ጌታ ከእስር ቤት አንዲያስወጣው በትጋት ይጸልዩ ነበር። የማርያም ቤት ወትሮም የጸሎት ቤት ስለነበር በዚያ መስብሰባቸውን አስታውሰ። ያንተንስ ቤት ለምን አገልግሎት ታውሰው ይሆን?

ማርያም፤

ሮሜ 16:6። የማርያም ስም ጳውሎስ ወደ ሮሜ ለዎች በጻፈው መልአክቱ ላይ አንድ ጊዜ ብቻ ተጠቅሶአል። ስለዚህ በንጉሡ ዋና ከተማ በሮም ትኖር እንደነበር እናውቃለን። ማርያም በሮም የምትኖር አማኝ ቤት እንደመሆን መጠን በዚያ የሚገኙትን አማኞች በትጋት ታገለግል እንደነበርም ስለ አርሰዋ አናነባለን። ማርያምም የግል ጥቅምዋን በመፈለግ ሳይሆን ለሌሎች በረከት ለመሆን ታገለግላቸው ነበር። ነገር ግን ምን ዓይነት ሥራ ትሠራ እንደነበር እናውቅም፤ ምናልባት በዕድሜአቸው የገፉትንና በሕመም ያሉትን በመጎብኘት ይሆናል። ምናልባትም ከቤተ ክርስቲያን ስጦታን በመውሰድና አብራም በመጸለይ ሳታጽናናቸው አትቀርም። ከዚህም በቀር እነርሱ በሌሉበት በቤተ ክርስቲያን ለቀሩት አማኞች ከተሰበከው መልአክት በድጋሚ ምናልባት ሳታስማቸው አልቀረችም። በሮም የሚገኙት አብያተ ክርስቲያናት አዘውትረው የሚሰበሰቡት

በአቂላና በድርሰቅላ ቤት ዝረ። ግርያም የእነዚህ ሰዎች ቤት ለእንዳንድ የጸሎት ጊዜ ለቀረውም የመንፈሳዊ ስብሰባ ለአግዋቅ የሚያስፈልገውን ነገር በግዝጋጀትና በግደራጀት ሳትረዳ አለመቅረትዋ አያጠራጥርም። ለዚሁም አድራጎትዋ ምስጋናና ዝናን አልፈለገችም ዝር። ነገር ግን ይህንን ሁሉ ለሌሎች ያደረገችው ሕይወቱን ሁሉ ለሌሎች ደገነነት የሰጠውንና በመጨረሻም ለዓለም ቢዛ ሆኖ በመስቀል ላይ የሞተውን የጌታችንን ምሳሌነት ለመከተል ነው። አስቲ ለጌታ ከብር ለምናደርገው ግናቸውም አገልግሎት መነሸው ምን እንደሆነ ራሳችንን አንመርምር። በአውነት ለራስ ዝናን ለማስቀረት ይሆን? ወይንስ በአውነት ሌሎችን ለማገልገል ነው?

ሚልኮል፤

1ኛ ሳሙኤል 14:49፤ 13:17-27፤ 19:11-17፤ 25:43-44፤ 2ኛሳሙ. 3:12-16፤ 6:12-23፤ 1ኛዜና 15:25-29። ሚልኮል የሳኦል ታናሽ ልጅ ለትሆን ለዳዊት በሚሰጥነት የተሰጠች ናት። ሆኖም ሳኦል ወዲያው ዳዊት በሕዝቡ ዘንድ ዝነኛነትን ስላገኘና ስለ ጥበቡም ተመቅኝቶ ሊገለው ወሰነ። ሚልኮልም አባትዋ ያቀደውን ነገር ለምታ ስለነበር ዳዊት በጊዜ እንዲያመልጥ መከረችው።

ዳዊት በስደት ላይ በነበረ ጊዜ ሳኦል የዳዊትን ሚስት ሚልኮልን ፈልጎአል ለሚባለው ሰው ዳርበት። ምንም እንኳን ዳዊት ከሳኦል አስቀድሞ ዙፋኑን ለመውረስ ፈቃደኛ ባይሆን በስተጓላ ዘመን ሚስቱ የነበረችውን ሚልኮልን

መልሶ ሚስት ሊያደርጋት በመፍቀዱ እርስዋም በፈቃደኝነት ሚስት ሆናዋለች። ነገር ግን ሚልኮል ለዳዊት የነበራት የቀድሞ ፍቅር ወደ ንቀት ተለውጦ መታየቱ በጣም የሚያሳዝን ነው። ዳዊት የእግዚአብሔርን ታቦት ከተከታዮቹ ጋር ሆኖ ወደ ኢየሩሳሌም ባመጣ ጊዜ በታቦቱ ፊት እያሸበሸበ በካህናት ዜማ ሲያመሰግን አይታ በፊትዋ እቃለለችው። ምክንያቱም በሚገዛው ሕዝብ ፊት ወዲህና ወዲያ መዘለሉ የንጉሡን ከብር የሚያጎድፈውና የሚያዋርደው ስለመሰላት ነው። ሆኖም ዳዊት በእግዚአብሔር ፊት መደስቱ ለዎችን ለማመስገን ወይም ከሰዎች ምስጋናን ወይም ዝናን ለማትረፍ ሳይሆን በእስራኤል ላይ እንዲነግሥ የመረጠውን እግዚአብሔርን ለማመስገን ነበር። በዚያን ጊዜም ይታየው የነበረው የራሱ ከብር ሳይሆን የእግዚአብሔር ታላቅነት ነበር። ስለዚህ የሚልኮል ግሾፍና ንቀት ስሕተት ነው። ዳዊት ምንም ንጉሥ ቢሆን የንጉሦች ንጉሥ የሆነውን እግዚአብሔርን ማመስገን ተገቢ ነው። ሆኖም ሚልኮል ቅጣትዋን ተቀበለች። ሚልኮል ባለቤትዋን ያለ አግባብ ስለ አቃለለችው እርስዋም ደግሞ በጥፋትዋ ተቃለለች። ሚልኮል ምንም ልጅ አልነበራትም። ይኸውም አንደ ትልቅ ውርደት ይገመት ነበር። በፊት ራስዋን ዝቅ በማድረግ ልታመሰግነው ያልወደደችው እግዚአብሔር የልጅ ስጦታን በመከልከል ካዳት።

ከሚልኮል ሕይወት ሁለት ነገሮች እናማራለን። ከእነዚህም አንደኛው ተለያይተው በቆዩበት በዚህ በረጅም

ዘመን ውስጥ ለባልዋ ያላት ፍቅር አለመለወጡ ወይም አለመቀነሱ ነበር። ሁለተኛው ደግሞ የማንንም ሰው ስሜትና ቁላጎት ማጥላላት እንደማይኖርብን ነው። ስለዚህ ሰዎች እንዳንድ ነገሮችን ለምን እንደሚያደርጉ ማወቅ ስለማንችል መታሰቡን ትተን እስቲ ቢያንስ እንኳን በመንፈሳዊ ሕይወታቸው ከእኛ እኩል እንደሆኑ እንቁጠራቸው።

ሜሮብ፤

1ኛሳሙ. 14:49፤ 18:17-19፤ 2ኛሳሙ. 21:8። ሜሮብ ለዳዊት በመጀመሪያ ለሚስትነት ተስፋ ተሰጥታው የነበረችው የንጉሥ ሳኦል የበኩር ልጅ ናት። ሆኖም አባትዋ ለዳዊት በመስጠት ፋንታ ኤስድራኤል ለተባለ ሰው ዳራት። እነርሱም እምስት ወንዶች ልጆች ነበሩለቸው። የሜሮብም የሰምዋ ትርጉም «ብዙጎን ወይም መሪ» ማለት ነው።

ሦራ፥ ሣራ፤

ዘፍ. 11:27-32፤ 12:1-13፤ 16:1-6፤ 17:15-21፤ 18:1-15፤ 20:1-18፤ 21:1-14። 23:1-20፤ ሮሜ 4:16-25፤ ዕብ. 11:8-12፤ 1ኛ ጴጥ. 3:1-6። ሣራ የአብርሃም ሚስት ናት። እርሷም ዘጠና ዓመት እስከሆናት ድረስ ምንም ልጅ አልነበራትም። ሆኖም ሁለቱም ማለት እርሷምና ባለቤትዋ በቂ እምነት ስለነበራቸው የዚህ ዕድሜ ሰው ልጅ እንደት ሊኖረው ይችላል የሚለውን አሳብ በማቃለል ሁሉ የሚቻለውን እምላክ ስለ ጠበቁ እግዚአብሔር እምነታቸውን አክብሮ

ይሰሙት የተባለውን ወንድ ልጅ ስጣቸው። ይሁንና የልጅዋ የይሰሙት ስም በሕይወትዋ ዘመን ሁሉ አንድ ጊዜ የእግዚአብሔርን ተስፋ መጠራጠርዋን ያሳስባት ነበር። ከእግዚአብሔር ዘንድ የተላከው መልእክተኛ ሊወለድ ስለሌለው ልጅ የተስፋ ቃል ለአብርሃምና ለሣራ አበሰረላቸው። ሣራም ስምታ ማመን እቃታት፤ ስለዚህ ማንም ሰው እንደማያውቅ ወይም እንደማያይ እድርጋ ስለገመተች በነገሩ ተገርማ በመልእክተኞቹ ሳቸባቸው። የመለኮታዊ መልእክተኞችም ያደረገችውን በደንብ ስለ አወቁ የእምነትዋን ጉድለት ለማሳሰብ የሚወለደው ሕፃን ይሰሙት ይባል አልዋት። ትርጓሜውም «ሳቅ» ማለት ነው።

አብርሃም ሣራ ሚስቱ ሳለች በግብፅ ንጉሥና በጌራራ ንጉሥ በአቤሚሌክ ዘንድ በነበሩ ጊዜ እህቱ እንደነበረች እድርጋ ራሱዋን እንደምታስተዋውቅ መገኘሩ ለምን እንደሆነ መረዳቱ ጥቂት ያስቸግር ይሆናል። ሆኖም ይህ አድራጎታቸው ግብፃውያን ሣራን ያጎድፏት ይሆናል ብለው ስለ ፈሩ ከእምነታቸው ጉድለት የተነሣ እንደሆነ ይመስለን ይሆናል። ቢሆንም ያሉት ነገር በከፊል እውነት ቢሆን እንኳ ዋናው ዓላማቸው ለሽንገላ እንደሆነ አያጠራጥርም። የአብርሃም እባት ታራ ሁለት ሚስቶች ነበሩት፤ አንደኛይቱ የአብርሃም እናት ስትሆን ሁለተኛይቱ የሣራ እናት ነበረች። ስለዚህ ሣራ ለአብርሃም በከፊል እህቱ ናት። ሆኖም አብርሃም ሣራ ሚስቱ እንዳልሆነች ሊያስመስል ፈለገ እንጂ ለሚስትነትስ ከሆነ ሚስቱ ነበረች።

ቢሆንም ሣራ አንዳንድ ጊዜ ሙሉ እምነት ባለው ሰው ስትመስል በተለይ በዕብራውያን መጽሐፍ ውስጥ ጥሩ የእምነት ምሳሌ በመሆን ተደግፋለች። እንዲህ ያለው ምሳሌነት ቢሰጣትም እንኳ ከዕለታት አንድ ቀን በእግዚአብሔር ተስፋ ላይ እንደተጠራጠረችና ሊመጣ ከሚችለው አደጋም ለመዳን እንደዋሸች አይካድም። አንተስ እንደ ሣራ ትሆን? ይኸውም አንድ ቀን በእግዚአብሔር በሙሉ ልብህ የምትታመን በሌላው ቀን ደግሞ የምትጠራጠር ነህ? የሣራን የሕይወት ታሪክ ልብ በል። ዘጠና ዓመት እስከ ሞላት ትጠራበት የነበረው የስም ትርጉም «ተከራካሪ» ማለት ነው። በእርጅናዋ ጊዜ ግን ስምዋ ተለውጦ ልዕልት ተባለች። ስለዚህ እግዚአብሔር ሞላ ሕይወታችንን ልጁን እስኪመስል ድረስ ሊለውጠው ይችላል። ለመለወጥም በፍጹም ብዙ ጊዜ አይወስድም።

ሩት፤

መጽሐፈ ሩት፡ ማቴ. 1፡5። ሩት የሚለው ስም ትርጉም «አጃቢ» ማለት ነው። ሩት ለአማትዋ ለኮታሚን ጥሩ አጃቢ ወይም የብቸኝነት ጓደኛ ስለሆነችት ለማናቸውም ምራቀች ሁሉ ጥሩ ምሳሌ ናት። ሩት ፈጽሞ ዕብራዊ ያልሆነች የሞፃባውያን ተወላጅ ናት። ኮታሚን ከቤተ ልሔም ተነስታ የርዳኛስን በመሻገር በሞፃብ አገር በኖረችበት ዘመን ሩት የአንደኛው ወንጌ ልጅዋ ሚስት ነበረች። ነገር ግን ባልዋ ስለ ሞተ ሩት ድህ መበለት ሆና ቀረች። ኮታሚን ወደ ኢየሩሳሌም ለመመለስ በወሰነች ጊዜ ሩትም ምን ማድረግ

እንዳለባት ማቀድ ነበረባት። ወደ ሕዝብዋ ለመመለስ ታስብ ይሆን? ወይስ ኮታሚንን ተከትላ በመሄድ ማናቸውንም ሰው በማታውቅበት በዕብራውያን መካከል ለመኖር ታስብ ይሆን? አስደናቂው ውሳኔዋ ይህ ነበር።

ሩት፤

«ወደምትሄጅበት እሄዳለሁና፤ በምታድረበትም አድራሰሁና እንድተውሽ ከአንቺም ዘንድ እንድመለስ አታስቸግራኝ፤ ሕዝብሽ ሕዝቤ አምላከሽም አምላኬ ይሆናል።»

አሁን እንግዲህ እዚህ ላይ የእምነት ሽልማት ምን እንደሆነ ተመልከት። የኮታሚ ዘመድ የነበረና እጅግ በጣም ህብታም የሆነው ቦዴዝ የሚሉት ሰው ሩትን አገባት። ከዚያም ሩት በዚህ ሕይወት ደግሞ ደስታና ብልጽግናን ተቀበለች። ይሁንና እግዚአብሔር ከዚህ የበለጠውን ስጦታ አዘጋጅቶላታል። ሩትም ወንድ ልጅ ወለደች፤ ስሙም ኢየቤድ ብላ ጠራችው። ኢየቤድም የእሴይ አባት ነው። እሴይም የጉሥ ዳዊት አባት ነው። ሆኖም በዚህ ብቻ አላበቃም። በማቴ. 1፡5 ብንመለከት ከሩት ተያይዞ ከዘርዋ ግንድ ጌታችን ኢየሱስ ክርስቶስ በሥጋ እንደ ተወለደ እናስተውላለን። ለዘለዓለም ከአይሁዶች ጋር አንድነት እንዳይኖራቸው ከተከለከሉት ሞፃባውያን እንዲ የሆነችው ሞፃባይትዋ ሩት ከእግዚአብሔር ስዎች ጋር የተጣመረ አንድነት እንዲኖራት ተደረገች።

እነሆ በዚህ ላይ ደግሞ አግዚአብሔር ለእኛ የገባልንን ተስፋ እንመልከት፤ ሩት ከምዓበውያን መካከል ተለይታ እንደመጣች አኛም ከዓለም ርኩሰት መካከል ወጥተን ለአግዚአብሔር የተለየን ብንሆን እንዲሁም ደግሞ ሩት አግዚአብሔርን እንደተከተለች አኛም አግዚአብሔርን ብንከተል የአግዚአብሔር ልጆችና ከመንገር በላይ የሆነው የአግዚአብሔር የባለጸገነቱ ጸጋ ወራሾች እንሆናለን።

ሪጽፋ፤

2ኛሳሙ. 3:6-11፤ 21:1-14። ሪጽፋ ለሳኦል ከነበሩት ከብዙዎቹ ሚስቶቹ አንድዋ ናት። እርሷም ለሳኦል ሄርሞንና ሜምሬቦስቴ የተባሉ ሁለት ወንዶች ልጆችን ወለደችለት። ንጉሥ ሳኦል ሞቶ ዳዊት ነግሦ በነበረበት ወቅት በእስራኤል ላይ ረጅም የረኃብ ዘመን ነበረባት። የዚህም የረኃብ ምክንያት ለዳዊት እንደተገለጸለት በሳኦል ስለተደረገው ኃጢአት መቀጫ የመጣ መቅሰፍት እንደሆነ ተረዳ። የዚህም ኃጢአት መነሻው ዳዊት ከሳኦል ሸሽቶ በከበለለበት ጊዜ የገባለች ሰዎች በሰደቱ ረድተውት ስለነበር ሳኦል በግፍ እንዳደል ብዙዎቹን አስጨርሶአቸው ነበር። ስለዚህ አግዚአብሔር ከቁጣው እንዲመሰስ ገባዎናውያን ከሳኦል ዘር የሆኑትን ሰባት ሰዎች በአግዚአብሔር ፊት በመስቀል እንዲበቀልላቸው ዳዊትን ጥየቁት። እንደ ጥያቄአቸውም መሠረት ዳዊት ሁለቱን የሪጽፋን ልጆችና የተቀሩት አምስት ከሳኦል ዘር የሆኑትን በድምሩ ሰባት ሰዎች ገባዎናውያን ላይ ለተደረገው ግፍ ካላ አስቀላቸው።

በዚህን ጊዜ ሪጽፋ መራራ የሆነ ኃዘን አዘነች። ከዚህም በላይ ኃዘንዋን በጣም ያበለው ገባዎናውያን የልጆቿን ራሳ እንዳትቀብር አለመስጠታቸው ነው። በዚህ ምክንያት ልጆቿ ከተስቀሉበት ስፍራ ባለመንቀሳቀስ ራሳቸውን እውሬ ወይም አሞራ ይበላቸው እንደሆነ ለማየት ዝም ብላ በዚያው ተቀመጠች።

ከዚያም ንጉሡ ዳዊት ብቻዋን ተጨብጣ ተቀምጣ እንዳለች ስለ እርሷ ወሬ እንደደረሰው የልጆቿን ራሳ አስወርዶ በማዕረግ አስቀበረላት። ሪጽፋ በብቸኝነት የልጆቿን ራሳ ስትጠብቅባቸው ያላለፈቻቸው ላምንታት እንዴት ያሉ አስቃቂዎችና ልብን የሚሰብሩ ጊዜያት ይሆኑ?

ከዚህ ከአላዛኝ ታሪክ ምን እንግር ይሆን? እርግጥ ነው በመጀመሪያ ሳኦልን ባላገባች፤ በቀረባት ኖሮ የሚለውን ትምህርት እንማራለን። መጽሐፍ ቅዱስ እንደሚለው የአግዚአብሔር ፈቃድ አንድ ሴት ለአንድ ወንድ ብቻ ሚስት እንድትሆነው ነው፤ በተረፈ ግን ከዚህ የበለጠው ተገቢ አይደለም። ሁለተኛ ደግሞ የምንማረው ኃጢአት መቀጣት እንዳለበት ነው። ይኸውም የእርሷ አግባብ ያልሆነ ሁለተኛ የማግባት ኃጢአትና የሳኦል ኃጢአት ነው። አግዚአብሔር ኃጢአትን እንዲሁ በከንቱ ላይቀጣ አይረሳም፤ ሦስተኛው ትምህርት ደግሞ ሪጽፋ ልጆቿ አስኪሞቱ ድረስ ቁጭ ብላ ከመጠበቅዋ የተነሳ የደረሰባትን ኀዘን የሚያሳስበው ከፍል ነው። የሞቱት ልጆቿ ተመልሰው ወደ ሕይወት አይመጡላትም። በዚህ ጊዜ

እላባችን በደስታ የክርስቶስን መቃብር በከንቱ ሊጠብቁ ወደ ነበሩት ሰዎች ይወስደናል። የሞቱን ኃይል ሽር ከመቃብር እንዳይነሣ ሊከለክሉት አይችሉም ነበር። ስለዚህም አሁን እርሱ ሕያው ስለሆነ የኃጢአታችንን ሁሉ ስርየት እናገኛለን።

ራሔል፤

ዘፍ.29:1-30:24፤ 31:1-55፤ 35:9-20፤ ሩት 4:11። ራሔል የሚለው ስም ትርጉም «ቁብ» ማለት ነው። እርስዋም በጣም ውብ የነበረችይቁ የላባ የመጨረሻ ልጁ ናት። የሕይወትዋን ታሪክ በምንመረምርበት ጊዜ እርስዋም ያልታመነች ሆና የተገኘችበት ወቅት ነበረ። ከዕለታት አንድ ቀን የያዕቆብ አባት ከወገኖቹ መካከል ለራሱ ሚስት እንዲፈልግ ልጁን ወደ ትውልድ ሀገሩ ላከው፤ እርሱም ራሔልን ባያት ጊዜ ስለ እርስዋ ላባን ሰባት ዓመት አገለገለው። ነገር ግን በራሔል ፋንታ በሽንገላ እህትዋን ልያን ስለሰጠው ራሔልን ለማግኘት ሌላ ሰባት ዓመት ማገልገል ግድ ሆነበት። ራሔልም ብንያምና የሴፍ የተባሉትን ሁለት ወንዶች ልጆች ወለደችለት። በተለይ ብንያምን በወለደች ጊዜ ወዲያውኑ ስለሞተች በቤቴልና በቤተ ልሔም መካከል በእንደ ለፍራ ተቀበረች።

የራሔል አታላይነት የተገለጸው ያዕቆብ ከላባ ተለይቶ ወደ ሀገሩ ለመሄድ በወሰነ ጊዜ ነው፤ ያዕቆብ በላባ ዘንድ ለሃያ ዓመት ባገለገለ ጊዜ ባፈራቸው ከብቶች እልረካ ብላ የላባ የነበረውን የቤቴን ጣዖት ማለት አምላኩን ለረቀቅበት።

በዚህ ሁኔታ ራሔል አታላይና ይልቁንም ደግሞ እውነተኛውን አምላክ በሚያመልከው በያዕቆብ ዘንድ እንኳን ላለች ውሸተኛ አምላኮችን በማምለክ እንደቀጠለች እናያለን።

አባትዋ በመንገዳቸው ተከታትሎ በደረሰባቸው ጊዜ ራሔል ድንኳን ሊገባ በለረቀችው ጣዖት ላይ ተቀምጣ ስለነበር በምክንያት በፊትህ አልተነሳሁም ብላ አስመበለች። በዚህን ጊዜ ነበር እግዚአብሔር ያዕቆብ እንዲያመልከው የጠራው። በዚህ ጊዜ ነው እንግዲህ ያዕቆብ በእኔ ዘንድ ማናቸውም ውሸተኛ አምላክ ቢኖር ይወገድ ወይም ይጥፋ ያለው (ዘፍ.35:1-4)።

ስለዚህ ወንድሞች ሆይ፣ እነሆ ምክርን ያዘለ ትምህርት ከዚህ ቀርቦላችኋልና ተጠቀሙበት። ሚስትን በምትሹበት ጊዜ ውጫዊ ውበትዋን አትቶ፣ ውብ የሆነው መልክ ምናልባት በውስጡ እራት የሆነና አምነት የማይጣልበትን ሕይወት ይዞ ይሆናል። በዚህ ፋንታ ግን ጉጉትህ እግዚአብሔር አስቀድሞ ለአንተ የመረጠልህን የኑር ጓደኛ እንዲሰጥህ ይሁን።

ርብቃ፤

ዘፍ.22:20-23፤ 24:1-67፤ 25:19-28፤ 26:1-11፤ 26:34+35፤ 27:1-29፤ 27:41-46፤ ሮሜ 9:6-13። ርብቃ የአብርሃም የወንድሙ የባቱሔል ልጅ ናት። አብርሃም ልጁ ይስሐቅ ያላመነች ሴት ያገባ

ይሆናል ብሎ ስለሰጋ ሰልጁ በማሰብ አሽከሩን ወደ መስጴጦም ያሄደ ከወገኖቹ ዘንድ ሚስት እንዲያመጣለት ስደደው። አሽከሩም ግሩም በሆነ መንገድ ወደ ርብቃ ለመራው እምላክ ምስጋና አቀረበ። ርብቃ አግብታ ሃያ ዓመት እስከ ሆናት ድረስ ምንም ልጅ አልነበራትም። ሆኖም ከዚህ በኋላ ወዲያውኑ ዓላውና ያዕቆብ የተባሉትን መንታ ልጆች ወለደች። እነዚህ ልጆች በቤተሰቡ ውስጥ መከፋፈልን ያመጡ ናቸው። ይኸውም እባትየው ዓላውን ሲወድ እናቲቱ ደግሞ ያዕቆብን ስለምትወድ ነው። እግዚአብሔርም እነዚህ ሁለቱ ልጆች የሚጠላሉበትን መንገድ ልብ ብሎ ይመስከት ነበር። በዚህም ምክንያት እግዚአብሔር የወደፊት ኑሮአቸውን ለእናታቸው ገለጸ። እነዚህ ሁለት ልጆች የሁለት ሕዝብ መነሻ ግንድ ይሆናሉ።

ስለዚህ እናት ከአንደኛው ልጅዋ ይልቅ በበለጠ ለሌላው የምትጠነቀቅ ከሆነ ይህ አድራጎትዋ ስሕተት ነው። በዚህ ላይ የርብቃን ጉዳይ ብንመለከት ይህ አድራጎትዋ እርስዋንም ሆነ ሁለቱን ልጆቿን ወደ ጠባቂ የጋጢአት እዘቅት መርቶአቸዋል። ምናልባት ለዓላው ሊሆን ያለውን በረከት ለያዕቆብ ለማስቀረት የዓላውን ልብስ ለያዕቆብ ማልበለና አካሉንም በግልገሎች ጸጉር በመሸፈን ዓላውን መስሎ በረከቱን እንዲቀበል ወንድሙን አስመስላ አቀረበችው። እዚህ ላይ ይህ አድራጎት የቤተሰቡን አንድነት ለማናጋት የሚያደርገውን እርምጃ አስተውሉ። ስለዚህ ወንድሙ ዓላው በረከቱን የስረቀበትን ያዕቆብን ጠላው። ከዚህም በቀር ቂም

ስለያዘበት ሊገድለው አመቺ ስፍራና ጊዜ ይጠብቅ ጀመር። ስለዚህ ያዕቆብ ቤቱን ትቶ መኮብለል ግድ ሆነበት። ከዚህ የተነሣ እናቱ ርብቃ ምንም ያዕቆብን የማየት ዕድል የገጠማት አይመስልም። ምክንያቱም ያዕቆብና ዓላው አባታቸውን ይስሐቅን ባለ ድርብ በሆነው ዋሻ እንደቀበሩትና እርሷም በዚያው እንደተቀበረች የሚያመለክት ታሪክ እንጂ ከያዕቆብ ጋር መገናኘታቸውን የሚያስረዳ ነገር ስለሌለ ነው። ስለዚህ የርብቃ ጋጢአት ምንም እንዳለበለጸጋት እንመለከታለን። ምንም እንኳ ልጅዋን በማንኛውም መንገድ ለመርዳት ፍላጎት ቢኖራት ውጤቱ ተለይቶአት እንዲሄድ አድርጎታል። በዚህ ፋንታ ግን የራሱን የእግዚአብሔርን ዓላማ በትዕግሥት ብትጠብቅ ኖሮ ለያዕቆብ ታላቅ በረከትን ያዘጋጅለት ነበር። ስለዚህ እናቱ ወደ አታላይነት ለውጣው የነበረውን ሰው እግዚአብሔር ወደ ልዑልነት ቀየረው (ዘፍ. 32:24-29)።

ሮዴ!

የሐዋ.ሥራ 12:13። ይህን ስም በመጽሐፍ ቅዱስ ውስጥ በዚህ ስፍራ ብቻ ተገልጿ እናገኛለን። የስምዋም ትርጉም «ጽጌረዳ» ማለት ነው። እርስዋም ምናልባት ኢየሩሳሌም በሚገኘው ማርቆስ በሚባለው በዮሐንስ እናት ቤት ገረድ የሆነች ለማኝ ሴት ሳትሆን እትቀርም። ንጉሥ ሄሮድስ ጴጥሮስን በወገኔ እሳስሮት በነበረ ጊዜ በዚያች ሌሊት መልአክ ሰንበለቱን ከእጁ እውልቆ ወደ ውጭ መራው። ከዚያም መልአኩ ጴጥሮስ በደህና ከእስር ቤት

እንደወጣ ካረጋገጠ በኋላ ትቶት ሄደ። በዚህን ጊዜ ዲፕሮስ ክርስቲያኖች የት እንደሆኑ ለማወቅ መላ የሚመታ ይመስል ነበር። ከዚያም ይጸልዩ ወደነበረበት ወደ ግርብ እናት ቤት ሄደ።

ወደዚያም በሄደ ጊዜ ሲጣራ መልስ የሰጠው ርዶ ነበረች። ርዶም የዲፕሮስን ድምፅ ስይታ ስለምታውቅ በደስታ ተሞልታ በሩን ከመክፈትዋ በፊት ዲፕሮስ እንደሆነ የምስራች ለመናገር ወደ ቀሩት ክርስቲያኖች ተመለሰች።

ምን ዓይነት ለሰሚው እንግዳ የሆነ ያልተለመደ ታሪክ ነው። ክርስቲያኖች ዲፕሮስ ከእስር ቤት እንዲፈታ በትጋት ይጸልዩ ስለ ነበር እግዚአብሔር ለጸሎታቸው መልስ ሰጣቸው። ሆኖም ርዶ በመጀመሪያ ዲፕሮስን ግስግሳት እንደነበረባት ረሳች። ሁለተኛው ደግሞ ርዶ ለዲፕሮስ ሳትከፍትለት በውጭ እንደተወችው የሚያስረዳውን ታሪክ የሚያምን አለመኖሩ ነው። ሦስተኛው ዲፕሮስ ሳይሆን የዲፕሮስ መንፈስ ነው የሚሉም እሱ። ነገር ግን ምንም ዓይነት መንፈስ እንደ ዲፕሮስ አከታትሎ ያንኳኳ እንዳልነበረ እርግጠኛ ነን። በመጨረሻም ሄደው ወደ ቤት እስገቡት።

ርዶ እንድ ትልቅ ስሕተት እድርጋለች። ያውም ዲፕሮስን ወዲያውት ግስግሳት ነበረባት። በዚህ ፋንታ ስለ ዲፕሮስ በማውራት ጊዜ እባክን። እነሆ ከዚህ ነገር እንድ ትልቅ ትምህርት እናገኛለን። ክርስቶስ ከሕይወታችን ደጃፍ

ቆሞ ሊያንኳኳ ፈጥን እርሱን በግስግሳት ፋንታ ስለ እርሱ በማውራት ጊዜ እናባክን። በዚህ ፋንታ በሩን ከክፈትንለት በኋላ እንዲገባ እንፍቀድለት (ራእይ 3:20)።

ሰሎሜ!

ግር. 15:40÷41፤ 16:1-8። ይህች ሴት እንዴት ደስ የሚል ስም አላት? የስምዋ ትርጉም «ሰላም» ማለት ነው። ሰሎሜ ከገሊላ እንደመጣችና በታማኝነት ለጌታ ካገለገሉት ሴቶች መካከልም እንደኛዋ እንደሆነች እናውቃለን። እርሷም ጌታ በመስቀል ተስቅሎ ሳለ በዚያ ክመሆንዋ በላይና በፋሲካም ጠዋት በመጀመሪያ ጊዜ ወደ መቃብሩ ከሄዱት ሴቶች እንድዋ እንደሆነች እንጂ እርሷም ተናግራው ስለ ነበር እንድ ቃል እንኳ ምንም እናውቅም። ነገር ግን መንፈስ ቅዱስ ይህን የእግዚአብሔርን ቃል ጸሐፊ ጌታን በታማኝነት ከተከተሉትና በቅንነት ካገለገሉት ጋር ስምዋ በጽሑፍ እንዲሰፍር እድርጎታል። ስላም የተባለውን ስምዋን እናውቃለን። ይኸውም ጌታ ኢየሱስ ከስቅለቱ በፊት ለደቀ መዛሙርቶቹ ሊሰጣቸው የገባላቸው ተስፋ ነው። «ሰላምን አተውላችኋለሁ፤ ሰላሜን እስጣችኋለሁ!» እኔ የምሰጣችሁ ዓለም እንደሚሰጠው እይደለም። ልባችሁ እይታወክ እይፍራም።»

ይህ ነው ኢየሱስ ለተከታዮቹ ሊሰጣቸው የገባላቸው ቃል ኪዳን። ምናልባት ይህች ሴት የብዙዎቹን ክርስቲያኖች የሕይወታቸውን ምላሴነት የተከተለች በመሆንዋ ክርስቶስ

በውስጥ ያኖረውን ሰላም ለሌሎች ለመግለጽ ስምዎን ቀይራ ይሆናል።

ሰሎሜ፤

ማቴ. 14: 1-12፤ ማር. 6: 14-29፤ ሉቃስ 3: 19-20። ሰሎሜ ስምዎ በመጽሐፍ ቅዱስ እልተገለጻል። ቢሆንም እርስዎ ፊልጶስ ሞቱ ወንድሙ ሄሮድስ ሳያገባት በፊት ሄሮድያዳ ለፊልጶስ የወለደችላት ልጅ ናት። በኋላም ልጅቱ የባልዋን ወንድም ያገባችውን የእናትዋን መጥፎ ምሳሌነት ተከተለች።

በሄሮድስ የልደት ቀን በእርሱና በመኳንንቶቹ ፊት በመዝፈን ስላስደሰተችው የጠየቀችውን ማንኛውንም ስጦታ እንደሚሰጣት ሄሮድስ ቃል የገባላት ሰሎሜ ነበረች። እርስዋም ከእናትዋ ለተቀበለችው ትእዛዝ ታዛዥ በመሆን የመጥምቁ ዮሐንስን ራስ በወጭት አድርጎ እንዲሰጣት ጠየቀች። ከዚያም ለአስቃቂው ጥያቄ መልስ ስላገኘች የዚህን በስማዕትነት የሞተውን የእግዚአብሔር ስው እራስ ይዛ ወደ እናትዋ ሄደች።

አስተውል፡ በዚህ ላይ እናትዋ በሄሮድስ ፊት እንድትዘፍን ማዘዝዋን የሚያስረዳ ምንም ዓይነት መግለጫ የለም። ስለዚህ ይህንን ዘፈን የዘፈነችው በግል ምርጫዋ ነው። ሆኖም ይህ አድራጎትዋ ወደ ከፋ ነገር ስለአመጣት በቀላሉ በመፈተን ከባስ ኃጢአት ላይ እንድትወድቅ አድርጎአታል። ከእንደዚህ ዓይነቱ ውድቀት ለመዳን

ከርስቲያን ሁልጊዜ ከሚፈትነው ነገር አካባቢ መሸሽ ይኖርበታል።

በታሪክ እንደተነገረን ሰሎሜ ስላደረገችው የግፍ ግድያ ከፋኛ እንደተቀጣች ስምተናል። ታሪኩም እንደሚከተለው ነው። ከዕለታት አንድ ቀን ሰሎሜ ከቅዝቃዜ የተነሣ በበረዶ በተሸፈነ ወንዝ ላይ ስትሄድ ቆማበት የነበረው በረዶ ከስርዋ ተሰብሮ ወደታች ስትስጥም እንደ ዓለት ቆሞ የነበረው የበረዶው ፍንዳታ ራስዋን ከፋኛ ጎዳት።

ስዲራ፤

የሐዋ. ሥራ 5: 1-11። የዚህ ስም ትርጉም «ቆንጆ ወይም ውብ» ማለት ነው። ስዲራም እንደ ራሐል በውበትዋ የአታላይነትን ባሕርይ የያዘች ትመስላለች። ከዕለታት አንድ ቀን ባለቤትዋና እርስዋ የነበራቸውን መሬት ሸጠው ለቤተ ክርስቲያን ለመስጠት ወሰኑ። ሆኖም ከሸጡ በኋላ ከሽያጩ ከፍለው በማስቀረት የቀረውን ሊስጡ አቅዱ።

ይህ አድራጎታቸው በመሠረቱ ኃጢአት አልነበረም። ይሁንና ያስቀሩትን በመሸሸግ የመሬቱን ሽያጭ በሙሉ እንደሰጡ አድርገው ለማስመሰል ተማከሩ። ይህንንም ያስቡት ዲፕሮስንና የቀሩትንም ደቀ መዛሙርቶች ለማታለል የሚችሉ መስሎአቸው ነው። ሆኖም ይህንን ሲያደርጉ በከፊል እግዚአብሔርን ማታለል የማይቻላቸው መሆኑን ከማስብ አላቋረጡም ነበር።

ከዚህ የተነሣ ሁለቱም ግለት ሐናንያና ሰጺራ በጋጢኦቻቸው በእግዚአብሔር ተቀስፈው ሞቱ። ለምን ፍርድ አል እነርሱ ይህንን ጋጢኦት የሠሩት? እውነተኛ የእግዚአብሔር ሰው የነበረው ባርናባስ በቆጵሮስ ያለውን መሬቱን ሽጦ ለቤተ ክርስቲያን እንዲሰጥ ከእግዚአብሔር ስለተነገረው እነርሱም ይህንን ነገር ለማድረግ በሥጋቸው ተገፋፍተው ይሆናል። ስለዚህ ባርናባስ ለወንጌል አገልግሎት ሥራ ሊጠራ የቻለው በእውነት እግዚአብሔር ለወንጌል አገልግሎት ስለሰየው ነው (የሐዋ. ሥራ 13:2)። ስለዚህ ሐናንያና ሰጺራ የእርሱን ምሳሌነት ልንከተል ይገባል ብለው እስቡ። በመጀመሪያም ቢሆን እግዚአብሔር ይህንን እንዲያደርጉ አልነገራቸውም ነበር። ስላልሆነም ሲያደርጉት የሚገባውን መሥዋዕትነት ለማድረግ ፈቃደኞች ሳይሆኑ ቀሩ። ስለዚህ ራሳችንን ከመሆን ፈንታ የሌላውን ሰው ሕይወት መገልበጥ ይቅርብን። በዚህ ፋንታ ግን የእግዚአብሔር ፈቃድ ለሕይወታችን ምን እንደሆነ ለማወቅ በጸሎት እንትጋ።

ሲፓራ፤

ዘጸ. 2:16-22፤ 4:18-26፤ 18:1-6። ሲፓራ የዮቶር ልጅ ነበረች። እርሱም በምድያማውያን አገር በሊና ምድረ በዳ ሲኖር ካህንና የበጎች እረኛ ነበር። ምድያማውያኖች ዜግነታቸው ከአብርሃም ዘር ነው (ዘፍ. 25:1+2)። እነርሱም እስከዚህ ጊዜ ድረስ በከፊል ወይም ከሞላ ጎደል ጌታን አምላካቸውን ማምለክ

እንደቀጠሉ ነበሩ። ሙሴ ከግብፅ በከበለለ ጊዜ ዮቶር ወይም አንዳንድ ጊዜ ራጉኤል ከሚባለው ሰው ጋር ሊኖር ላለ ሊፓራን አገባት።

ሙሴ ከግብፃውያን ሥር በባርነት ይገዙ የነበሩትን እስራኤላውያን ነፃ ሊያወጣ ጊዜው እንደደረሰ ወደ ግብፅ በጉዞ ላይ ሳለ ከልጆቹ አንድ ያልተገረዘ ሰለነበር እግዚአብሔር ተቆጥቶ ሙሴን ሊገለው ጥቂት ቀርቶት ነበር። ወትሮም ልጄ በዚህን ጊዜ እይነረዝም ብላ የተከላከለችው ሲፓራ ነበረች። ጓላ ግን የእግዚአብሔር ቁጣ በባልዋ ላይ ሲወርድ እንዳለው በየች ጊዜ ፈጥና የልጅዋን ሽለፈት ቆረጠችው። ከዚህ ላይ ሚስቶች ከሊፓራ ሕይወት ትምህርት መውሰድ ይኖርባቸዋል። ይኸውም እነርሱ በሚያደርጉት ጥፋት የሚመጣው መቅሰፍት በእነርሱ ላይ ብቻ ሳይሆን ባልና ሚስት በእግዚአብሔር ዘንድ አንድ ስለሆኑ በሁለቱም ላይ ይመጣል።

የሣባ ንግሥት፤

1ኛ ነገሥት 10:1-13፤ 2ኛ ዜና 9:1-12፤ ግቴ. 12: 33-42። ንግሥት ሣባ ስለ ጠቢቡ ሰሎሞን ስምታ ለማየት ዝግጁ በመሆን ከሺህ ማይል በላይ የራቀውን ጎዳና ስለሄደች በአዲስ ኪዳን ውስጥ ተመስግናለች። ነገር ግን ኢየሱስ ክርስቶስ በፓላስቲና አገር በነበረበት ጊዜ ከሰሎሞን ጥበብ የበለጠውን ጥበቡን ለመስማት አይሁዶች እምቢ አሉ።

የኢትዮጵያ ታሪክ እንደሚነግረን ከሆነ ንግሥት ሣባ የኢትዮጵያና የዐረብ አገር ንግሥት ነበረች። ንግሥቲቱ የሰሎሞንን ጥበብ በሰማች ጊዜ ማመን ስለአልቻለች የጥበቡን ሁኔታ ለማረጋገጥ ሄዳ ባዮች ጊዜ የጥበቡን ንሚስ እንኳ አለመስማትዋን በማድነቅ ተናገረች።

«የጥበብህን ታላቅነት እኩሌታ አልነገሩኝም፤

ከሰማሁት ዝና ትበልጣለህ።»

አዳኞችን ራሱ የንግሥት ሣባን ወደ ስሎሞን መሄድ ጋጢአተኞች ለደገንነት ወደ ክርስቶስ ከመሄዳቸው ጋር አመሳሰሉታል። ጋጢአተኛ ወደ ክርስቶስ በሚመጣበት ጊዜ ከመምጣቱ በፊት ይሰማው የነበረውን ጸጋ በሕይወቱ ሲለማመደው በክርስቶስ ያገኘው ነገር ከሰማው ነገር እጅግ በጣም የላቀና ከአስተሳሰቡ በላይ እንደሆነ ያስተውላል። ለመሆኑ አንተ እስከ አሁን ለደገንነት ወደ ክርስቶስ መጥተሃልን?

ሴዋ፤

ዘፍ. 38: 1-7፤ 1ኛ ዜና 2: 3። ይሁዳ እግዚአብሔርን አልታዘዝ ብሎ ከነዓናዊቱን ሴዋን አገባ። ይሁንና ሦስት ወንዶች ልጆች ወለዱ። በተለይ የመጀመሪያው ልጃቸው አጸያፊ ነገር በማድረጉ እንደተቀሰፈ መጽሐፍ ቅዱስ በሁለት ሥፍራዎች ላይ ይነግረናል። እንዲሁም ሆኖ ከምራቱ ክትዕማር የትውልድ ሥር የዳዊት የነገሥታት ዘር

መጣ። ይህም ታሪክ ዳዊት ከቤርሳቤህ ጋር ያደረገውን ጋጢአት ያሳስበናል።

ዛሬ ስለ ጋብቻ በምናስብበት ጊዜ የእግዚአብሔርን ቃል ምርኩዝ ማድረግ ይኖርብናል። ከማያምኑ ጋር በማይመች አካሄድ አትጠመድ። (2ኛ ቆሮ6: 14-18)። ስለዚህ እስቲ ከርስቲያን ከክርስቲያኒቱ ጋር ብቻ ለመጋባት ይወስን።

ሶስና፤

ሉቃስ 8: 3ትን በምናነብበት ጊዜ ሦስት ሰማቸው የተጠቀሰ ሴቶች እናገኛለን። እነዚህ ሴቶች ህብታሞች ናቸው። ስለዚህ ከነበራቸው ህብት ክፍለው ከኢየሱስ ጋር ይካፈሉ ነበሩ። እነዚህ ሰማቸው የተጠቀሱትን ሦስት ሴቶች ልብ በል። ከእነርሱም አንደኛዋ ሰባት አጋንንት የወጣላት ማርያም መግደላዊት ነበረች። ይህች ሴት በመናፍስቶች ተይዛ ሳለ ማንኛውንም ጋጢአት የምታደርገው በእነርሱ ተገዳ አንደሆነ አያጠራጥርም። ለዚህ ሳይሆን አይቀርም። ይህን ያህል ክፉ ሴት እንደነበረች ዝናዋ የታወቀላት። ሆኖም ኢየሱስ አድናቃለች።

ከእርስዋ በስተቀር ሌላይቱ ደግሞ የሄሮድስ አዛዥ የኩዛ ሚስት ዮሐና ነበረች። እርስዋም ደግሞ በደንብ የታወቀች ሴት ሳትሆን አትቀርም። ሆኖም ዝነኝነትዋ በዝነኛው ባለቤትዋ የተነሣ ነው። ይህ አዛዥ በማስተዋል የተመረጠ ሲሆን እምነት የተሞላ ሰው ነበር። እርሱም ባለጸጋና በሰፊው በሄሮድስ ሀብት ሁሉ ላይ ጥንቃቄ እንዲያደርግና

እንዲጠብቅ ኃላፊነት ያለው ሰው ነበር። ሦስተኛዋ ጌታን ከማገልገልዋ በቀር ስለ እርሷዋ ምንም ያልተነገረን ሶስና ኛት።

እስገራሚው ነገር ጌታ እነዚህን ሦስት ሴቶች በአንድነት ማምጣቱ ነው። ይኸውም በእርኩስትዋ በብዙዎች ዘንድ የታወቀችውን ማርያምን በብልጽግናዋ እንዲሁም የኃያል የፍርድ ቤት ጸኛ ሚስት መሆንዋ የታወቀችውን የዮሐናና ከስምዋ በቀር ማንነትዋ ያልታወቀው የሶስና አንድነት ነው። ይህ ዓይነቱ እንድንት ከርስቶስ ብቻ ሊሠራው የሚችል አንድነት ነው። የተማርን ሆንን ያልተማርን ሀብታም ሆንን ድህ ሁላችንም የዳንነው በእንዱ ጌታ ነው (ገላ. 3: 28)።

ቀሎዔ፤

1ኛ ቆሮ. 1: 10-11። ጳውሎስ ይህን የመጀመሪያ መልእክቱን በቆሮንቶስ ሰዎች የጻፈበት ዋና ምክንያት ቢኖሩትም በከፊል በቆሮንቶስ አማኞች ዘንድ መለያየት እንዳለ ከቀሎዔ ቤተሰቦች ስለሰማ አንድነት እንዲኖራቸው ምክር ለመስጠት ነበር።

በጠቅላላው ሊሆን ይችላል ብለን እንደምንገምተው ጳውሎስ መልእክቱን በሚጽፍበት ጊዜ ቀሎዔ ከኤፌሶን መጥታ በቆሮንቶስ ሳትሆን አልቀረችም። እርሷም (በባሕር ላይ በመጓዝ ብዙ ጊዜ በማይወስደው ጉዞዋ ከኤፌሶን ተነስታ) ለጉብኝት ወደ ቆሮንቶስ ሄዳ ነበር። ከዚያም ወደ

ሃገርዋ በተመለሰች ጊዜ ታውቀው ስለነበረው የቆሮንቶስ አማኞች መከፋፈል ለጳውሎስ ነገረችው።

እዚህ ላይ ጳውሎስ በመልእክቱ ያደረገውን ነገር አስተውል። በዚህ ላይ እንደምንመለከተው ጳውሎስ በእነርሱ ዘንድ ስለተደረገው ጠብ ማን እንደነገረው ለቆሮንቶስ ሰዎች ሳይደብቅ ነግሮአቸዋል። ከዚህ አድራጉቱ ብዙ የተለያዩ ትምህርቶችን መማር እንችላለን ይሆናል። በመጀመሪያ የሁላችንም አላብ ወይም ጉጉት የአብያተ ክርስቲያናት ሁሉ አንድነት ነው። ጠብ በቤተ ክርስቲያን ውስጥ ቢደረግ ደንታ እንደሌለን አድርገን የምንተወው ነገር አይደለም። የቀሎዔ ቤተሰቦች በቤተ ክርስቲያን ውስጥ ይደረግ የነበረውን ሁከት ለጳውሎስ የነገሩበት ምክንያት ቤተ ክርስቲያኒቱን ጳውሎስ በሁለተኛው የመልእክት ጉዞው ጊዜ እንዳቋቋመው ስለሚያውቁ ነው። ሦስተኛ ደግሞ አላዛኝ ወሬ የተነገረውን የጳውሎስን ስም እናያለን። ከላሾቹ ሰማቸው በይፋ እንዲገለጽ ፈቃደኞች እስካልሆኑ ድረስ በሌሎች ላይ የሚያቀርቡትን ከስ ፈጽሞ መቀበል የለብንም። ስለዚህ ከላሾ ስሙ እንዲገለጽ ካልወደደ አስቀድሞ የከሰሰው በከፋት ተመርዞ በጥላቻ ምክንያት የተከላሸን ስም በማጉደፍ ሊጎዳ እንጂ ተበድሎ እንዳልሆነ መረዳት እንችላለን።

በርኒቄ፤

የበርኒቄ ሕይወት አስጸያፊ ሕይወት ከነበራቸው ሰዎች አንዱ ነው። እርሷም የ13 ዓመት ኮረዳ በነበረች ጊዜ አጎትዋን አገባች። ከዚያም በሐዋ. ሥራ 25 እንደተገለጸው

ከወንድምዋ ከሄሮድስ ጋር ስትኖር ላለ በሚስትነት አብራ እንደ ነበረች አንረዳለን። ሕላም ለጥቂት ጊዜ ከወንድምዋ ቀለይታ የኪልቅያን ንጉሥ አግብታ እንደኖረች ከእርሱም ጋር ስለተሰለቻቹ ወደ ወንድምዋ ወደ ሄሮድስ እንደ ገና ተመለሰች። እዚህ ላይ ብናስተውል እርስዋ ሁልጊዜ የምትተባበረው ከሀብታሞችና ከከበርቲዎች ጋር ነው። ያም ሆነ ይህ ሁልጊዜ ለድሉትና ለብልጽግና መጓጓት ወደ እንደዚህ ያለው ኃጢአት መጣሉ አያጠራጥርም። በምሳሌ 16:19 የሚገኘውን ቃል አስታውሱ።

«ከዕቡያን ጋር ምርኮ ከመካፈል ከትሑታን ጋር በተዋረደ መንፈስ መሆን ይሻላል።»

ቤርሳቤህ፤

2ኛ ሳሙ. 11:1-12 እና 25፤ 1ኛ ነገሥት 1:5-40፤ 2:10-25፤ 1ኛ ዜና 3:5። ዳዊት ቤርሳቤህን የማግባቱ ታሪክ አላዛኝ ነገርን ቢያስታውስንም ማንኛውም ሰው በልቡ ኃጢአተኛ መሆኑን ያስተምረናል። እዚህ ላይ እንደምንመለከተው ዳዊትን ወደ ዘማዊነትና ነፍስ ገዳይነት የመራው የቤርሳቤህ ውበት እንደሆነ ነው።

ንጉሥ ዳዊት በቤተ መንግሥቱ ሰገነት ላይ ሲመላለስ ቤርሳቤህ ገላዋን ስትታጠብ አይቶ ከእርስዋ ጋር በፍትወት ፈተና ወደቀ። እዚህ ላይ እርግጠኛ አይደለንም እንጂ እንደሚመስለን ከሆነ ሴቶች ማንንም እንግዳ ሰው በውበታቸው ለመማረክ አጅግ ስለሚጥሩ ቤርሳቤህ ሆነ ብላ

ዳዊትን ለማጥመድ ያደረገችው ዘዴ ይሆናል ብለን እንገምታለን። በመሰረነት ያጠመደችው ወጥመድ ያዘላት፤ ዳዊትም አስባ በዘረጋችው አሽክላ ተይዞ ስለተፈተነ ወጥመድዋ ውስጥ ወደቀ።

ቤርሳቤህን ሚስት አድርጎ ለመውሰድ እርዮን የተባለውን ባልዋን መግደል እንዳለበት ወሰነ። ይህንንም እንዳሰበው አደረገ። ሆኖም በዚህ አድራጉቱ ያስበው ሁሉ የተሳካለት መስሎት ነበር። ነገር ግን እንዳሰበው አልሆነለትም። ስለዚህ እግዚአብሔር ያደረገውን ግፍ ተመልክቶ ስለነበር በኃጢአት የተወለደውን ሕፃን በሞት ወስደበት። በዚህን ጊዜ ነበር ዳዊት የፈጸመው ግፍ ታላቅ እንደሆነ የተረዳው። ከዚህ በኋላ ይሆናል ምናልባት ዳዊት መዝሙረ ዳዊት 50(51) የጻፈው። «አቤቱ አንደ ችርነትህ መጠን ማረኝ፤ እንደ ምሕረትህም ብዛት መተላለፌን ደምስሰሁ።»

ዳዊት በልቅሶ የጠየቀውን ይቅርታ እግዚአብሔር ሰማው። ከዚህ በኋላ ስሉምን ወይም ይዲድያ የተባለው ወንድ ልጅ ተወለደላቸው። የሰሙም ትርጉም «ጌታ የወደደው» ማለት ነው። የዳዊት ልጅ ስሉምን ነገሥታቱን ይወርሳል ብሎ ወጥኖ ነበር። ነገር ግን ታላቅ ወንድሙ አጽጋያሽ መንግሥቱን የምወርሰው እኔ ነኝ ብሎ አቅዶአል። ስለዚህ እናቱ ቤርሳቤህ ዳዊት ልጁን የሚያነግሥበት ጊዜ እንደተቃረበ ባወቀች ጊዜ መንግሥታቱ ለእኔ ይገባል ብሎ ስለሚያስበው ስለ አድንያሽ ቀደም ብላ ለዳዊት

አመለከተችው፡ በዚህ ጊዜ አዶንያስ ተይዞ በገዛ ቤቱ ውስጥ እንዲታሰር ተደረገ።

ምንም እንኳን በመሠረቱ ደግ ስው ባይኖር እግዚአብሔር ሁልጊዜ በደጋግ ስዎች ብቻ አለመጠቀሙን ይህ ታሪክ ያስተምረናል። ሆኖም በዚህ ጊዜ እንኳን በዓለም የእግዚአብሔር ፈቃድ በአንዳንድ ንስሐ በገቡ ወንዶችና ሴቶች ሕይወት ሲፈጸም እናያለን።

ዮሳቬት፤

2ኛ ነገሥት 11፡2። ዮሳቬት የክፉይቱ የጎቶልያ ሴት ልጅ ነበረች። በእናትዋ ክፉ መንገድ አለመሄድዋ የሚደነቅ ነው። እናትዋ ጎቶልያ ልጅዋ አካዝያስ በሞተ ጊዜ ዙፋኑን ለመውረስ ወንዶቿን የልጅ ልጆችዋን ስታስገድል ዮሳቬት በጀግንነት ኢዮአስ የተባለውን አንደኛውን የወንድምዋን ልጅ ወስዳ ከነሞግዚትዋ በመኝታ ቤት ውስጥ ሸሸገችው። ከዚያም ከስባት ዓመት በኋላ ንጉሥ ሆኖ በነገሠበት ዕለት ጎቶልያ ተገደለች።

እዚህ ላይ አንድ ነገር ልብ እንበል፡ ይኸውም ማንኛውም ቤተሰብ ልጆቹን እግዚአብሔርን በማወቅና በማፍቀር የማላደግ ኃላፊነት እንዳለበት ማወቁ የማያጠራጥርና እውነተኛ ነገር መሆኑ ነው። ይሁንና ይህን ስንል ቤተሰቦቹ ያለ እግዚአብሔርና ያለ ተስፋ በመሆን የሚኖሩ ከሆኑ የእነርሱን አምልኮተቢነት ይክተል ማለት አይደለም። ስለዚህ ኢየሱስ ክርስቶስን ሊያገስግሉ ለሚወዱ

ሁሉ አዲስና የዘለዓለም ሕይወት ስለ አዘጋጃላቸው በፈቃደኝነታቸው ሊቀበሉት ለሚጠይቁት ሁሉ ይህን ሕይወት ሊለግላቸው ዝግጁ ነው። በተጨማሪ ደግሞ ስለ ጎቶልያ ተመልከት።

ቤሴሞት፤

ዘፍ.26፡34፤ 35፤ 36፡3። ቤሴሞት በዚግነትዋ ኬጢያዊ ናት። ስሜናዊው ፓስስቲና ጥንት የኬጢያውያን ነበረ። ይህም ቦታ ቀድሞ ሶርያ ተብሎ ይጠራ ነበር። ሆኖም ጥቂቶቹ ወደ ደቡብ ተጉዘው በኢየሩሳሌምና በተስፋይቱ ምድር ይኖሩ ጀመር፤ እነርሱም በዚያን ጊዜ እግዚአብሔርን የሚያመልኩ ስዎች አልነበሩም። ይሁንና ዓላው ከእነርሱ ወገን ቤሴሞትን አገባ። መጽሐፍ ቅዱስም ስለዚህ ጋብቻ የሚናገረው እንደዚህ ነው፡- «እነርሱም ሕይወት መራራ እንዲሆን አደረገባቸው።» (እንደ እውነቱ ከሆነ ዓላውና ርብቃ የይስሐቅ ቤተሰቦች ናቸው።)

እርግጥም ደግሞ ሕይወት መራራ ሆኖባቸው ነበር። እነርሱም ቤሴሞት ዓላውን ከእውነተኛው አምላክ ወደ ኬጢያውያን አማልክት አንደምትመራው ይመለከቱ ነበር። እዚህ ላይ መመልከት የሚኖርብን ክርስቲያን የሆነ ክርስቲያን የሆነቹይቱን ብቻ ማግባት እንዳለበት ነው። እንዴት ክርስቲያን የሆነች ልጃገረድ ክርስቲያን ያልሆነውን ባል (ኤፌ.5፡22) አግብታ የመታዘዝ ተስፋ ትገባልታለች? እንዴት አድርጎ ደግሞ ክርስቲያን ባል ክርስቲያን ያልሆነችውን ሴት ክርስቶስ ቤተ ክርስቲያንን እንደወደዳት

ሊወዳት ይችላል? (ኤፌ.5:25።) ሕይወታችን ወደ መራራ መንገድ የሚመራው የምናገባው ወንድ ወይም የምናገባት ሴት የምናገለግለውን ጌታ ተከታዮች ላይሆኑ ሲቀሩ ነው።

ቲርጸ፤

ዘኁ.26:33፤ 27:1-11፤ 36:1-12፤ ኢያሱ 17:1-6። ቲርጸ ከሴቶች ልጆች በቀር ወንዶች ልጆች ካልነበሩት ከሰለጵዓድ ልጆች እንድዋ ናት። እግዚአብሔር በጸጋ ሰላወረላቸው ምድር ለማወቅ ብትሻ ስለ ሚልካ በሚያትተው ታሪክ ውስጥ ተመልከት።

ትዕማር፤

2ኛ ሳሙ.13:1-33፤ 1ኛ ዜና 3:1-9። የትዕማር ታሪክ እጅግ የሚያሳዝን ነው። ምክንያቱም ከእንዳንድ ሰዎች የሥጋ ፍትወት ኃጢአት የተነሣ እንዳንድ ንጹሕ ሰዎች እንደሚሰቃዩ ስለሚያስተምረን ነው። ትዕማር በውበትዋ የምትደነቅ የነበረች የዳዊት ልጅ ናት። እናትዋም መዓካ ትባል ነበር። እንደምናውቀው ዳዊት ብዙ ሚስቶችን በማግባቱ አግዚአብሔርን እሳዘነ። ከእነዚህም ከሚስቶቹ እንድዋ እኪናሆም ከተባለችይቱ የወለደው ልጁ እምኖን ይባል ነበር። እምኖንም በእባቱ በኩል ለትዕማር ወንድምዋ ነበር። እምኖን እህቱን ትዕማርን ሊያገባት ፈለገ። ነገር ግን ፍትወቱ እጅግ ታላቅ ከመሆኑ የተነሣ ትዕማርን በግድ አስነወራት። ከዚያም ይቃጠልበት የነበረው ፍትወቱ ወደ

ጥላቻ ተለወጠ። እምኖን ኃጢአቱ ታላቅ በደል እንደሆነ ስለተገነዘበ እንደ አባቱ እንደ ዳዊት ንስሐ በመጣባት ኃጢአቱን በመናዘዝ ፋንታ በራሱ ላይ ይበላግዋል ይላል።

እርሱም በደል ያልነበረባትን ትዕማር በመጥላቱ «እኔ መተላለፈን አውቃለሁና ኃጢአቱም ሁልጊዜ በፊቱ ነው» ማለት ነበረበት። ይህ ሁሉ በደል ከተፈጸመባት በኋላ እንኳ ትዕማር ታላየው የነበረውን ቸርነት ተመልከቱ። እንዲህ ሲበድላት ልትረግመው በተገባ ነበር፤ በዚህ ፋንታ ግን በቅንነት ትናገረው ጀመር። እርሷም «ቀድሞ ከሠራዥው ከፈት ይልቅ እኔን በማውጣትህ የበለጠ ክፋት ትሠራለህ አላችው።» እውነት ነው። ዮሐንስ እንደጻፈው ከሆነ ጥላቻ ከኃጢአት ሁሉ ዋነኛው ነው። «ወንድሙን የሚጠላ ሁሉ ነፍስ ገዳይ ነው» 1ኛዮሐ.3:15)።

በመጨረሻ ስለ ትዕማር በምናነብበት ጊዜ ከወንድምዋ ከእቤሰሉም ቤት ሆና መኖርዋን እንረዳለን። እዚህ ላይ ሁላችንም ለማስታወስ ብንሞክር ጊዜያዊ ኃጢአታችን የሚጎዳው የእኛን ሕይወት ብቻ ሳይሆን የሌሎችንም ጭምር እንደሚጎዳ ነው። እስቡ እምኖን ይህን በደል ፈጽሞ ብዙ ላይቆይ በፈት ነው እቤሰሉም እርሱንና የሌሎችንም የንጹሐን ሰዎች ሕይወት ያሳለፈው።

ኑኃሚን፤

መጽሐፈ ፍት። የኑኃሚን የሕይወት ታሪክ ስንመለከት እግዚአብሔር ከታላቅ ገዝን መካከል እንዴት ያለ ግሩም ደስታን እንደሚያመጣ እንረዳለን። ከታላቅ ጭንቀትም ውስጥ ባርኮትን፤ ኑኃሚን እቤሜሌክን አግብታ ሁለት ወንዶች ልጆች ወለዱ። በዚያም ዘመን ረኃብ ስለነበር ከቤተ ልሔም ይሁዳ የርዳኖስን ተሻግረው በሞግብ እገር ሊኖሩ ሄዱ። በዚያም ሁለቱ ልጆች ሚስት አግብተው ሲኖሩ እቤሜሌክ በዚያው ሞተ። ከዚያም ሁለቱ ልጆች ተከታትለው ሞቱ። ጓላም ኑኃሚን ከሁለቱ ምራቶች ጋር ቀረች። እርሷም ወደ ቤተ ልሔም ተመልሳ እንደምትሄድ ባስታወቀች ጊዜ ከሁለቱ ምራቶች እንደኛዋ በሞግብ እገር ቀረች።

ምናልባት ኑኃሚን ወደ ቤተ ልሔም በተመለሰች ጊዜ እንደ ስምዋ ትርጉም ኑኃሚን ወይም ደስታ መጣች እያሉ መቀበላቸው ደስ አይለን ይሆናል። የስምዋ ትርጉም ደስተኛ ማለት ነው። በዚያን ጊዜ ሕዝቡ በዚህ ስም እንዳይጠርዋት ካስታወቀች በኋላ በእርሱ ፋንታ «ማሬ» ወይም መራራ በሚለው ስም እንዲጠርዋት ገለጸች። ይህንንም ያሰኛት ዋናው ምክንያት ከእግዚአብሔር ጋር ባላለፈችው የእንግድነት ጊዜ እግዚአብሔር በመራርነት ያስጨንቃት ስለመሰላት ነው። ነገር ግን እስቲ በማስተዋል ፍት ምዕ. 4:13-17 ያለውን ክፍል እናንብብ። ልጅዋ ፍት ቦኤዝን አግብታ ወንድ ልጅ ወለደች። ስው ሁሉ «ለኑኃሚን

ወንድ ልጅ ተወለደላት» ይሉ ነበር። ልጁም ኢየቤድ ነበር። ኢየቤድም የታላቁ ንጉሥ የዳዊት እያት ነው። እግዚአብሔር ገዛኖችን እንዴት ግሩም ወደ ሆነ ደስታ ለወጠው።

ኑዓ፤

ዘኁ. 26:33፤ 27:1-11፤ 36:1-12፤ ኢያሱ 17:1-6። ከሌቶች ልጆች በቀር ወንዶች ልጆች ያልነበሩት የሰለጸገድ ከእምስቱ ሌቶች ልጆቹ እንድዋ ኑዓ ነበረች። በተረፈ እግዚአብሔር በቸርነቱ ስለሰገላቸው ስጦታ ለማወቅ በ2ኛው ጊዜ ሚልካ በሚለው ታሪክ ላይ ተመልከት።

ኖዓድ፤

ነህምያ 6:14። ፈርሶ የነበረው የኢየሩሳሌም ሕንፃ በነህምያ መሪነት በታደሰ ጊዜ አብዛኛዎቹ ሰዎች በሥራው ለመተባበር ፈቃደኞች ነበሩ። ይኸውም እኩሎቹ ሲሠሩ ገሚሶቹ ጠላት ለመከላከል ዘበኝነት ይቆሙ ነበር።

ከውጭ ካሉት ጠላቶች ይልቅ እዚያው በውስጥ በኢየሩሳሌም ያሉት እይሁዶች ጠላትነት እጅግ አስጊና መርዛማ ነበር። ከእነዚሁም እንደኛዋ ኖዓድ ነበረች። እርሷም በጊዜው ከነበሩት ነቢያት እንዲ ብትሆንም የእግዚአብሔርን ፈቃድ ከመሻት ፋንታ የራስዋን መንገድ ትከታተል ነበር። ስለዚህ ፍጻሜዋ ምን ያህል እጅግ የከፋ ይሆንባት ይሆን? የእርሷዋና የጥቂቶቹ ነቢያት ዓላማ ነህምያን ለማስፈራራት ነበር። እነርሱም ሊገድሉት

የሚፈልጉ ጭናዮች መኖራቸውንና ስለዚህ ከእጥቂዎቹ እንዲድን በቤተ መቅደስ ውስጥ መሸሸግ እንዳለበት ነገሩት። ነህምያም ለዚህ ታላቅ ሥራ ከንውን በሕይወት የመቆየቱ ኃላፊነት የእግዚአብሔር እንደሆነ ስለእውቀ እንደፈረ አልሸሸግም ብሎ እምቢ አለ። እዚህ ላይ ነህምያ ምን እንዳደረገ ማስተዋሉ ይጠቅማል። እርሱ ራሱ በኖፃድ ላይ ምንም ዓይነት በቀል አልወሰደም ነበር። በዚህ ፋንታ ግን ምን እንዳደረገችበት ለእግዚአብሔር ከተናገረ በኋላ በቀሉን ለእርሱ ተወለት።

በእግዚአብሔር ላይ ተቀናቃኞች ስለሆንን ለበቀል ሰማችን በእግዚአብሔር ፊት መቅረቡ አስቃቂ ነው። ሰዎችን ለመቀበል ስንል ከእግዚአብሔር ሊመጣብን ላለው ፍርድ ራሳችንን ማዘጋጀት ምን ያህል የባስ አስቃቂ ነገር ነው።

አርጤምስ ዴያና፤

የሐዋ. ሥራ 19:21-41። አርጤምስ የግሪክ አማልክት ማለት የጁፒተር ልጅ ናት። የእርሰዋም አምልኮ በሞላው አስያ አካባቢ ተስራጭቶአል። ነገር ግን በኤፌሶን በጣም ግዙፍ የሆነና በ100 ዋልታዎች የተደገፈ ትልቅ ቤተ መቅደስ ተሰርቶላታል። በዚያም ቤተ መቅደስ ላይ ተወርዋሪ ኮከብ የሚመስል የድንጋይ ዋልታ ተቀርጾ በቤተ መቅደሱ አናት ላይ ቆሞ ነበር። ስለዚህ እንዳንዶች ይህ ድንጋይ በአማልክቶቻችን የተቀረጸ የአርጤምስ ሐውልት ነው ሲሉ የቀሩት ደግሞ ከሰማይ ተወርውሮ በመምጣት በግድግዳው መሐል የቀመ ነው ይላሉ። በኤፌሶን ያሉት ብረት

እንጣሪዎች ከብር የተሠራ የታላቁ የአርጤምስን ቤተ መቅደስንና የአርጤምስን ሐውልት የሚመስል ሥዕል በብር እየቀረጹ ስለሚሠሩ በሽያጩ እጅግ በጣም ከብረው ዘበር። ጳውሎስ ወደ ኤፌሶን መጥቶ ባስተማረ ጊዜ ብር እንጣሪዎቹ እሁን ሕዝቡ ወንጌልን ሰምቶ አውነተኛውን አምላክ ማምለስ ከጀመረ አማልክቶቻችንን ማምለክ ስለሚተው ጣዖቶቻችንን የሚገዛን የለም። ስለዚህ ጣዖታችንን በመሸጥ የሚገባልን ዝቢ እንዳይቀርብን ካሁኑ ወንጌል እንዳይሰበክ ብለው ረብሻ አስነሱ። እዚህ ላይ የሚገርመውና ማስተዋል የሚገባው እንዳንዶቹ ሁከት እንሺዎች ሁከቱ ለምን እንደተነሳ አለማወቃቸው ነው። ሆኖም ያለ ምክንያት እንዲያው ይጮኹ ነበር።

በእውነት ጳውሎስ እንደተናገረው ጣዖቶቹ ምንም የማይረዱ አለመሆናቸውን ብር እንጣሪዎቹ በእርግጥ ያውቁ ዘበር። ከዚህም በስተቀር አርጤምስ ቀላል በእጅ የተሠራች ጣዖት እንደሆነች አላምረው ያውቃሉ (የሐዋርያት ሥራ 12:25-27)። አማልክቶችን ከእንጩትና ከብር መቅረጹ ምን ዓይነት ጅልነት እንደሆነ መጽሐፍ ቅዱስ የሚናገረውን ተመልከት (ኤፌ.2:26-28፤ ኢሳ.44:9-20)።

አስታሮት፤

መላፍንት 2:11-15፤ 10:6-9፤ 1ኛ ሳሙ.7:3+4፤ 12:6-18፤ 1ኛ ነገ.11:1-8፤ 2ኛነገ.23:13+14፤ 1ኛ ሳሙኤል 31:8-13። ከነዓናውያን በብዙ አማልክቶች ያመልካሉት ከእነርሱም

አንደኛዋ አስታርት ናት። አስራኤላውያን ወደ ከነዓን ገብተው ብዙ ከመቆየታቸው በፊት እነዚህን ሐሰተኛ አማልክት ማምለክ ጀመሩ። የአስታርትን አማልክት አፈራርሶ ከግጥፋት ፋንታ አስራኤላውያን በፓላስቲና አገር በሞላ ቤተ መቅደስ ስርተውላት ከእግዚአብሔር ጋር አንድ ላይ ያመልኳት ጀመር።

ንጉሥ ስሉሞን ራሱ እነዚህን ልዩ ልዩ አማልክቶች የሚያመልኩ ሚስቶች አግብቶ በእነርሱ ምሪት እነዚህን ሐሰተኞች አማልክት አንዳመለከ እናግለገን። እርሱም ከኢየሩሳሌም ውጭ በተለየ በፍራ ለአስታርት ማምለኪያ ቤተ መቅደስ ሠርቶ ነበር።

ይህም ስፍራ ንጉሥ ኢየሱያስ ነገሥ የጣዖቶችን ማምለኪያዎች ሁሉ አስካፈረስ ጊዜ ድረስ ለብዙ ዘመን የብዙ ኃጢአት ማንሳሻ ሥፍራ ሆኖ ቆይቶአል። እዚህ ላይ «አማልክቶች» ምንም ሊረዱ የማይችሉ ከንቱዎች በመሆናቸው ንጉሥ ኢየሱያስን ምንም ሊጎዱት አንዳልቻሉ አንመልክት። በአል ጊደዎን ማምለኪያውን ሊቆርጥና ሲያፈርስ ምንም ሊያደርገው አንዳልቻለ ሁሉ ኢየሱያስም የአስታርትን ማምለኪያ ባወደመ ጊዜ ምንም ልታደርገው አልቻለችም። ስለዚህ አስታርት አምላኪዋን ልትረዳ ወይም ልትጎዳ መብትና ችሎታ የላትም (መላፍንት 6:25-32)።

አስናት!

ዘፍ. 41:45! 41:50-52። ለስናት የጸጥፊ ልጅ ናት። አባትዋም የግብፅ አማልክቶች ካህን ነበር። እርሷምንም ፈርዖን ለየሴፍ ሚስት አድርጎ ሰጥቶት ስለነበር ለየሴፍ ምናሌንና ኤፍሬምን ወሰደችለት። የስምዋም ትርጉም የአንተ ናት የሚል ነበር።

የሴፍ እነዚህን ሁለቱን ልጆች እግዚአብሔር በቸርነቱ እንደሰገነው አውቆአል። የሴፍም ከእርሷ በቀር ሌላ ሚስት አልነበረውም። እርሱም በታማኝነት የሕይወቱን ዘመን ሁሉ ከእርሷ ጋር ኖረ። ምናልባት እግዚአብሔር ወንድሞቹ የሴፍን በከፋት ለሳልፈው ሰባርነት ለግብፅ ነጋዴዎች ሳይሸጡት በፊት እግዚአብሔር አስናትን ለየሴፍ እንዳዘጋጀለት እርግጠኞች እንሆን ይሆናል። አስናት እውነተኛ የእግዚአብሔር አገልጋይ ብትሆን ኖሮ የእግዚአብሔር በረከት በበለጠ በጋብቻቸው ላይ ይሆን ነበር። ሆኖም አስናት የሴፍን ከግግባትዋ በፊት የዚህን የእግዚአብሔርን ባርያ ጠባይ ስትመረምር ንጹሕና መልካም መሆኑን ስታይ እርሷም በእግዚአብሔር ሳታምን አልቀረችም። በመጽሐፍ ቅዱስ ውስጥ ስግታው ከተጠቀሰው ልዩ ልዩ ጠቃሚ ሰዎች መካከል ስሙ በከንቱ እጅግነቱ ያልተነሳ የሴፍ ብቻ ነው ይባላል። ስለዚህ የየሴፍ ሕይወት ለሚሰቱ ለአስናትና በዘመኑ ለነበሩት ሰዎች ሁሉ ባርኮት ሳይሆን አልቀረም።

አስጢ፤

አስቴር 1:1+2፤ 2:1-17። ንጉሥ እርጢስጥስ በነገሠ በሦስተኛው ዓመት ለባለምዋሎቹና ለእገልጋዮቹ ሁሉ ግብዣ አደረገ። ይኸኛው ግብዣ እንዳበቃ ወዲያው በሱላ ግንብ ውስጥ የሚገኙትን ከታናሹ እስከ ታላቁ ድረስ ያሉትን ደግሞ ጋበዛቸው። ግብዣው በተጀመረ በሰባተኛው ቀን ንጉሡ ስክረ። እርሱም በስካር መንፈስ እንዳለ የሚሰቱን ውበት ለታላላቆች ባለሥልጣናትና ለተከበሩት መኳንንቶች ለማባዩት አስጢን አስጠራት። እሁን እዚህ ላይ ያደረገው አድራጎት በጣም ሰሐተት ነው። በዚህ ግብዣ ጊዜ የከተማው ሰው ሁሉ ከታላቅ እስከ ታናሹ በዚያ ስፍራ ይገኙ ነበር። በዚያን ጊዜ ሴቶቹ ሁሉ ደግሞ ንግሥቲትዋ ባዘጋጀችው ግብዣ ላይ ይገኙ ነበር። እንደ ፋርስ አገር ልማድ ከሆነ ሴቶች በአደባባይ ሊጋለጡ ይቅርና በከተማው ሲዘዋወሩ እንኳን ፊታቸውን በሻሽ እየተሸፈኑ ነው። ይኸውም በወንዶች የሚቀሰቀሰው የሥጋ ፍትወት የሴቶችን ክብር እንዳይዳፈር የተደረገ ልማድ ይሆናል።

ስለዚህ አስጢ የንጉሡን ትእዛዝ ለመቀበል እምቢ አለች። እርሷም ትእዛዙን እምቢ ማለት ይገባት ነበር። ንጉሡ ባይሰክር ኖሮ እንዲህ ያለውን ነውር ነገር እንድታደርግ ባለጠየቃትም ነበር። ነገር ግን ለበጎ ያደረገችው አለመታዘዝ ወደ ክፉ አድራጊነት ስለተተረጎመ ቅጣት ተሰጥቶአት ከንግሥትነትዋ ተባረረች። እንዲሁም እኛ እንዳንድ ጊዜ በየዋህት ጌታን ለማገልገል ያደረግነው ነገር

በክፋት ስለሚተረጎምብን ከቀሩት ክርስቲያን ወዳጆቻችን ችግር ያመጣብናል። ቢሆንም ከሰዎች በፊት ለእግዚአብሔር መታዘዝ ይገባናል (የሐዋ. ሥራ 4: 19)።

አቡ፤

2ኛ ዜና 29:1። የሰምዋ ትርጉም «እግዚአብሔር አባቴ ነው» ማለት ነው። በዚህ ታሪክ እናቶች ለልጆቻቸው ያላቸውን ጥሩ ምኞት ለልጆቻቸው በሚያወጡት ስም እንደሚገልጹት እንረዳለን። አቡ የእስራኤልን ስሜናዊ ክፍል ከሚገዙ ነገሥታት አንዱ የሆነው የዘካርያስ ልጅ ናት። ነገር ግን የይሁዳን ንጉሥ አካዝን አገባች። እርሱም ልዩ ልዩ አማልክቶችን ከሚያመልኩት ከእስራኤል ነገሥታት ሁሉ የባሰ ክፉና ሞገደኛ ሰው ነበር። ነገር ግን አቡና አካዝ ሕዝቅያስ የሚባል ልጅ ነበራቸው። ሕዝቅያስም የሐስተኞችን አማልክት ማምላኪያ እጾች ካፈረሱት ታላላቅ የአይሁድ ነገሥታቶች አንዱ ነው። ሕዝቅያስ ከዚህ በኋላ ሕዝቡን ከባዕድ አምልኮ መልሶ ከታላቁ የአይሁድ የፋሲካ በዓል ጋር በማስተዋወቅ እውነተኛውን አምላክ እንዲያመልኩ አደረጋቸው።

በ2ኛ ዜና 30:1-12 እንደምናነበው ሕዝቅያስ በኢየሩሳሌም ይህን የተባለውን በዓል እንዲያከብሩ በይሁዳ ያሉትን ሕዝቦች ብቻ ባይሆን ወደ እስራኤልም መልእክተኛ ልኮ በዚያ ያሉትም መጥተው በበዓሉ ጊዜ በሚደረገው አምልኮ ተባታፊዎች እንዲሆኑ ጋበዘአቸዋል። በዚህ ላይ የእናቱን የአቡን እጅ በሥራው ተባባሪነት ላይ ሆኖ

እናያለን። ምክንያቱም እርሱ የመጣችው ከሰሜናዊው ክፍል ስለሆነ ከትውልድ አገር የመጡትን ሰዎች ደግሞ በእግዚአብሔር እገልግሎት ውስጥ ተሰማርተው ለግዮት ጓጉታ ነበር።

እቡ የመጣችው ከላይኛው ሰሜናዊ ክፍል ነው። እርሱም ሞገደኛ የሆነውን ሰው አገባች። ምንም እንኳን ይህንን ዓይነቱን ሰው በታገባ በበኩሏ ከአምላኳ ጋር በታግኝነት በመኖር አምላኳን በበለጠ ግልገል ወደምትቻልበት ሁኔታ ላይ ደረሰች። ለእዚህ እናቶች ልጆቻቸው የተቀደሰ ነገር ለመሥራት በተነሳሱ ጊዜ ምን ያህል የመልካሙ አላብ ተባባሪዎች አንደሚሆኑ ያውቃሉ።

አቢሳ!

1ኛ ነገሥት 1:1-41 2:13-25። ንጉሥ ዳዊት ዕድሜው በገፋና ባረጀ ጊዜ የምታገለግለውና በቅርቡ ስለ ምቹቱ የምትቆጣጠር ሴት ተፈላጋ ስለ ነበር ለዚሁ ትሔት ሥራ በናይን አቅራቢያ በሚገኘው በገሊላ ከተማ ትኖር የነበረችው ሱነማይቱ እቢላ ተመረጠች።

በዚህ ስፍራ ሱነማይቱ እቢላ ለእገልግሎት እንደተመረጠችና ከዚህም በቀር በሌላ ስፍራ በመጽሐፍ ቅዱስ ውስጥ ንጉሥን በቅንነት ታገለግል አንደነበረ እናነባለን። እርሱም በሥራዋ ታማኝ ነበረች።

እኛም ደግሞ አንደዚሁ ለአንድ የታመነ እገልግሎት ተጠርተን ይሆናል። ነገር ግን እስቲ ይህ የተጠራገበት ሥራ

«ንጉሡ ከርስተሰን ለግገልገል» የማያበቁገር እውነተኛና የታመነ ጥሩ አጋጣሚ መንገድ እንደሆነ እንመልከት። እስቲ ደግሞ ዘወትር ጌታን በታግኝነት እያገለገልን ባለን ቅልጥፍና ይታይብን።

አቢሳ!

2ኛ ዜና 11:18-23። ንጉሥ ሮብላም በጣም ጅል የሆነ ሰው ነበር። እርሱም በአባቱ ግዛት ያሉትን የምሁራንንና የአዛውንቶችን ምክር ለመቀበል ስለታበየና ለሐኪራ የአባቱ የሰሎሞን መንግሥት ለሁለት ተከፈለች። እርሱም በለውር ሆኖ በምስጢር በሚሠራው ነገር እንኳ ሳይቀር ጅል ነበር። እርሱም ከ18 ያላነሱ ሚስቶች ነበሩት። ከእነርሱም አንዷ አቢሳል ነበረች። ከዚህም በቀር እሳዛኙ ነገር ንጉሥ ሮብላም ከአቢሳል ይልቅ ሌላይቱ ሚስቱን መዓካን አብልጦ መውደዱ ነው።

በእርግጥም ይህ ዓይነቱ ነገር ሳይደረግ እንደማይቀር ተጠባብቀን ነበር። ምክንያቱም ሮብላም ለእነዚህ ሁሉ ሴቶች በተመሳሳይ መንገድ ጥንቃቄ ሊያደርግላቸው በለማይችል ትው። ይሁንና ይህ ነገር ለአቢሳል ምን ያህል ከባድ ቆየናባት ይሆን? ለሁለት ሚስቶችና ከዚያም ለበለጠት ተመሳሳይ ፍቅር ግሳየት የማይቻል ስለሆነና ሚስቶችንም እንደዚህ ያለው ችግር እንዳይደርስባቸው ለመጠበቅ እግዚአብሔር አስቀድሞ አንድ ሴት ለአንድ ወንድ ሚስት ትሁን ብሎ ደንግጎአል።

አቢግዳ፤

1ኛ ሳሙ. 25:1-42፤ 27:1-4፤ 30:1-20፤ 2ኛ ሳሙ. 2: 1-4፤ 3:3፤ 1ኛዚና 3:1። ናባል በቀርሚኦስ የሚኖር እጅግ በጣም ሀብታም የሆነ ሰው ነበር። ብዙም ጊዜ የዳዊት ወታደሮች በአካባቢው ካለው ወንዝ ደረሰው በጎቼን እንዳያስነጥቁ ለናባል እረኞች አጥር ሆነዋቸው ነበር። በበዓልም ቀን ናባል ረገጠዝያ እድረጎ ስለነበር በስደት የነበረው ዳዊት አንዳንድ ችርታ እንዲያደርግለት መልእክተኞቹን ላከ፤ ሆኖም ናባል ንፋግ ስለነበረ ምንም ሳይልከለት ከመቅረቱ በላይ በሰንፍና ቃል ተናገረው።

ሎሌዎቹም ለባለቤቱ ለአቢግዳ ባልዋ ያደረገውን ሰንፍና ነገሩዋት። እርሱም እልከኛ ሰው ስለነበር ማንም ሊናገረው አይችልም። ስለዚህ አቢግዳ ጥቂት ሰንቅ ሰንቃ ዳዊትን ለመገናኘት ፈጥሮ ሄደች። በዚያን ጊዜ ዳዊት እርሱንና ቤተሰቡን ሁሉ ሊያጠፋ ዝግጅት ያደርግ ነበር።

በእርግጥም ነገ የሚሆንበትን ነገር ሁሉ ናባል ስምቶ ነበር። ነገር ግን በሰካር ናላው ስለዘረ በጣም ዝሎ ነበር። እርሱም በማግሥቱ ወደ ልቦናው ሲመለስ ሲሆንበት ያለውን ነገር ሰላወቀ በፍርሃት ተርበድብዶ ስለተወሰነ በዚያው ሰብብ ከአሥር ቀን በኋላ ሞተ። ይህም የሆነው ዳዊት አቢግዳን ባገባበት ዘመን ነው።

አቢግዳ ዳዊት በስደቱ ዘመን ከደረሰበት ችግር ሁሉ ተካፈለች። ዳዊት ከወታደሮቹ ጋር ሆኖ ራት ወዳለ ስፍራ

ሄዶ በነበረበት ወቅት አግሌቃውያን በድንገት መጥተው በጦር ኃይል ከተማይቱን ከያዙ በኋላ ሲሄዱ አቢግዳን ማርከው ወስደዋት ዳዊትም ከሄደበት እንደተመለሰ በፈረሰ ይጓዙ የነበሩትን ዘራፈዎች ገሥግቦ ከደረሰባቸው በኋላ ተማርከው የነበሩትን ቤተሰቦቹን አስመለሰ።

አቢግዳ ናባልን በሰንፍና ካደረገው ስሕተቱ ፈጥሮ እንዳረመችው ሁሉ ዳዊትንም በዚያው ጥበብዋ ጠላቱን ከመበቀል ኃጢአት አዳነችው። አንዳንድ ጊዜም ሚስቶችና እናቶች አልፎ አልፎ በዚህ ዓይነቱ ጥበብ ባሉቻቸውንና ልጆቻቸውን ሲረዱ ይታያሉ። ወንድ በሚናደድበት ጊዜ በቁጣ መንፈስ ከፋ ነገር ሊያደርግ ሲቃጣ ብዙ ጊዜ ሌቶች በረጋ መንፈስ ሆነው በየዋህነት ከኃጢአቱ ይመልሱታል።

አኪናሆም፤

1ኛሳሙ. 14:50። ሳኦል በጣም ምቀኛና ተላዳቢ ሰው ነበር። ሳኦል ዳዊትን ለመግደል ባደባበት ጊዜ ዳዊት ሸሽቶ ጦበለለ። በዚህን ጊዜ ዳዊትን ለማናደድ ሲል በፊት ድርሰት የነበረችውን ልጇን ሚልኮን ፈልጦ ለሚባለው ሰው አጋባት።

በዚህ በኋላ ዳዊት ሳኦልን ትክክል ባልሆነ መንገድ በሰንፍና ለመቀበል አላቡን ስለቀረጠ ሚስቱን አኪናሆምን ለራሱ ሚስት እንድትሆነው ወሰዳት። ስንት ጊዜ ነው በዚህ ዓይነቱ መንገድ ወንዶች እልህ ተያይዘው ሚስቶቻቸውን በሚያበቅቅ ኀዘን ላይ ሲጥሉዋቸው የሚታየው።

አጋር

ዘፍ. 16: 1-16! 21: 1-21! 25: 12-18! 7ላ. 4: 21-31! አጋር የአብርሃም ሚስት የሆነችው የሣራ ባርያ ነበረች። ሣራ ልጅ ሳትወለድ ዕድሜዋ ስለገፋ አግዚአብሔርን ከመታመን ተስፋዋ ስለተቋረጠ ባርያዋን አጋርን እንዲደርስባት ለአብርሃም ስለሰጠችው አስማኤልን ወለደችለት። ወዲያውም ከጥቂት ዓመታት በኋላ ደስሐቅ አንደ ተወለደ ከልጅዋ ጋር ከአብርሃም ቤት ስለተባረረች ከዚያ ሄዳ በአሶር ምድር ትኖር ጀመር።

በገላትያ መጽሐፍ ውስጥ ጳውሎስ ስለ አጋርና ስለ ሣራ የሚናገረውን ታሪክ ጠቅሶ ከውስጡ ጠሊቅ ትምህርት ያስተምራል። የአጋር ልጅ አስማኤል የተወለደው እግዚአብሔር ለገባው ቃል ኪዳን መልስ በመሆን ሳይሆን ለሰው አምነተቢስነትና ተጠራጣሪነት ምሳሌ ሆኖ ነው። ደስሐቅ ግን በተስፋው መሠረት የተሰጠ ልጅ ነው። አጋርና ሣራ ሁለት ዓይነት ኪዳናችን ይመስላሉ። አጋር በሊና ተራራ ላይ የተሰጠውን የብሉይ ኪዳንን የቃል ኪዳን ሕግ ትመስላለች። ሣራ ግን በክርስቶስ ኢየሱስ ደም ቃል ኪዳን የተደረገበትን ኢየሩሳሌምን ትመስላለች። ስለዚህ ክርስቲያኖች ነፃነትን ያገኙ የሣራ ልጆች ናቸው። አንተሳ?

ኢያሴል

መላ. 4: 4-22! 5: 24-31! የሙሴ አማት ዜግነቱ ቄናዊ ነበር። ቄናውያን በዘመናት ሁሉ ከአይሁዳውያን ጋር

ወዳጅነታቸውን ጠብቀው ይኖራሉ። በዚያም ዘመን ከቄናውያን ወገን የነበረው ሔቤር በረሃማውን የሲና ምድር በዳ ትቶ በቃዴስ በርኔ አጠገብ ይኖር ጀመር። ባለቤቱም ኢያሴል ትባላለች! የስምዋም ትርጉም «የበረሃ ፍየል» ማለት ነው።

በዚህን ጊዜ ከነዓናውያን በሠራዊት አለቃቸው በሲሣራ ሥር ሆነው ምድሪቷን በሙሉ ይገዙ ነበር። ነገር ግን እስራኤላውያን ከእጁ እንዲያድናቸው ወደ እግዚአብሔር ጮኹ። ስለዚህ ከሲሣራ ዊቆና ሊያድናቸው ነበይቱን ዲበራንና የሠራዊት አለቃ አንዲሆን ባራቅን ሰጣቸው። በእስራኤላውያንና በከነዓናውያን መካከል በተደረገው ውጊያ ከነዓናውያን ድል በመሆናቸው ሲበታተኑ ሲሣራ ባዶ እግሩን ሸሽቶ በሔቤር ድንኳን ተሸሸገ። ከዚያም ወዲያውኑ ኢያሴል ሲሣራን ወደ ድንኳኗ እንደተቀበለችው ወተት ጋብዛው በጨርቅ ጠቅልላ አጋደመችው። ወዲያው አንቅልፍ አንቀላፍቶ እንደተኛ ካረጋገጠች በኋላ በጆርግንዱ ሽብልቅ አንስታ በመዶሻ ቀበቀበችበትና ገደለችው። ከዚያም ጥቂት አንደቀየ ሲሣራን ሊሻ ባራቅ ወደ ድንኳኑ ሲገባ ኢያሴል በድኑን አሳየችው። ስለዚህ ድሉን በሴት እጅ አሰጣለሁ ብሎ እግዚአብሔር በነበይቱ አፍ የተናገረው ትገቢት በኢያሴል ላይ ተፈጸመ።

በአርገጥ የኢያሴል አድራጎት ከፋ ዊካኔ ሳይመስለን አይቀርም። ሲሣራን ወደ ቤትዋ ተቀብላ ስትመግበው በሁናቲው ይህ አድራጎት ግምለጫውን እንደሚያገኝ የልብ

ልብ ሊሰጠው ይችላል። ሆኖም የጭካኔውንና የፍርድ ገምድልነቱን ዋጋ ተቀበለ። የእግዚአብሔርን ሕዝቦች ለመቋቋም ቆርጦ ተነስቶ ነበር፤ ነገር ግን እግዚአብሔር በዚህ አስቃቂ ሞት ቀጣው።

ኤልሳቤጥ፤

ሉቃስ 1:5-25፤ 1:39-45፤ 1:57-63። ሁለቱም ግለት የዮሐንስ መጥምቁ አባትና እናት የነበሩት ዘካርያስና ኤልሳቤጥ ከአርን ወገን ነበሩ። ሁለቱም ደግሞ እግዚአብሔርን የሚፈሩና በመንገዳቸው ሁሉ የእግዚአብሔርን ፈቃድ ለማድረግ የሚናፍቁ ሰዎች ነበሩ። ይሁንና እነዚህ ሰዎች እንድ ቀን ዘካርያስ ተስፋ ለሰጣቸው አምላክ በቤተ መቅደስ ውስጥ ሲያጥን መልአኩ እስካነጋገረው ቀን ድረስ ለብዙ ዘመን መጋን ነበሩ።

ይህ በሆነ በስድስተኛው ወር ማርያም የዓለምን አዳኝ እንደምትወልድ በመልአኩ ገብርኤል ተነገራት። ከዚህም ሌላ በተጨማሪ ዘመድዋ ኤልሳቤጥ ደግሞ ልጅ እንደምትወልድ ነግርአታል። እርሷም ተነስታ ዘመድዋ ወደ ሆነችው ወደ ኤልሳቤጥ ልትጠይቃት ሄደች።

ወዲያው ሁለቱ ሴቶች እንደተገናኙ ኤልሳቤጥ በመንፈስ ቅዱስ ተሞልታ ከማርያም ምንም ነገር ከመስማትዋ በፊት የጌታ አናት እንደምትሆን አወቀች። በዚህ ላይ አንድ በጣም የሚያስገርም ነገር ተመልከት። እዚህ ላይ ኤልሳቤጥ ማርያም ከእርሷዋ የበለጠ ክብር ስለተቀበለች ምንም የምትኝነት ነገር

አልታየባትም። የእግዚአብሔር ፈቃድ በእግዚአብሔር ሰዎች ሕይወት ሲከናወን ማየት ምንኛ ደስ የሚያስኝ ነው።

ኤልሳቤጥ፤

1ኛ ነገሥት 16:19-32፤ 18:1-4፤ 18:17-19፤ 19:1-3፤ 21:1-26፤ 2ኛ ነገሥት 9:4-10፤ 9:30-37፤ ራእይ 2:18-23። ኤልሳቤጥ በምድር ከሚኖሩ ሴቶች መካከል ተለይታ እጅግ ሞገደችና ክፉ ሴት ነበረች። እርሷም ውሸተኛውን አምላክ ብሔልን የሚያመልከው የጢርስና የሲዶና ንጉሥ ልጅ ነበረች። ኤልሳቤጥም የእስራኤልን ንጉሥ አካብን እግብታ ስለነበር ለአማልክቶችዋ ማምለኪያ ስፍራ በሰማርያ ሠራላት። በየዕለቱም ከብሔል ነብያት አራት መቶ ሃምሳ ነቢያትና ከእስታሮት አማልክት ነቢያት ደግሞ አራት መቶ ነቢያት ከማዕደ ይበሉ ነበር። ስለዚህ ይህ የባዕድ አምልኮ ነገር ምንም ስላላረካት በቅንፃት ተነሳስታ የእግዚአብሔርን ነቢያት ፈጽማ ለማጥፋት ሞከረች። ነገር ግን አብድዩ አንድ መቶ የሚያህሉትን ነቢያት በዋሻ ውስጥ ደብቆ በዚያ ይመግባቸው ጀመር።

ኤልሳቤጥ ጣዖት አምላኪ ብቻ ሳትሆን ነፍሰ ገዳይም ሻት። አካብ የናቡቲን የወይን መራት ለመውሰድ በፈለገ ጊዜ ንቡቲ የሚገድልበትን መንገድ ያዘጋጀችው እርሷዋ ነበረች። ሆኖም እግዚአብሔር እርሷዋ ያደረገችውን ግፍ ለመመልከት የተሣነው አይደለም። ስለዚህ ኤልሳቤጥ ክፉ መከራ ተደግሳለች፤ ይኸውም ኤልያስ ኢዩን ተተኪ የእስራኤል

ንጉሥ አድርጎ ስለቀጣው ኢዩ የአካብን ቤት ፈጽሞ ደመሰሰው። እርሱም አዲሱን ንጉሥ ኢየርብአምን ከገደለ በኋላ ኤልሳቤል ወደምትገኝበት ቤተ መንግሥት ገሠገሠ። እዚያም በደረሰ ጊዜ ተጋጊጣ በመሰከት ላይ ሆኖ ትመሰክት ስለነበረ ሉሌዎቹን እዝዞ ወደታች እንዲወረውሩዋት አደረገና ወርዳ ተንኮታኩታ ሞተች። ነገር ግን ቅጣትዋ ይህ ብቻ አልነበረም። በድንዋ እንኳን የመቃብር ስፍራ አጥቶ ከፎቄ በታች ስለተዘረረ በ1ኛ ነገሥት 20:23÷24 የተጻፈው የኤልያስ ትንቢት ውሾች ደምዋን ሲልሱና ሥጋዋን ሲገተግቱለት ተፈጸመ።

የኤልሳቤል ታሪክ በጣም አስታቂ ነው። የእርሰዋ ከፋት አንዳንዴ እንኳን እግዚአብሔርን የሚፈራውን ባልዋን ወደ ርኩስት አዘቅት ጥሎታል። ኤልያስ ናቡቴ በተገደለ ጊዜ አካብን ወቅሶት ገሰሐ ገብቶ ነበር። ነገር ግን ይህች ያገባት ሴት በራሰዋ ላይ ፈርዳ ራሰዋን ለከፋት ሽጣ ስለነበር ጥፋትዋ ሳይዘገይ በመምጣቱ ይህን የመሰለውን የመረረና ለሰጪናቂ ሞት ሞተች።

ኤውንቄ፤

2ኛ ጢሞ. 1:5፤ የሐዋ. ሥራ 16:1። ኤውንቄ በግላትያ በሚገኘው በደርቤ ወይም በልሰጥራ ትኖር የነበረች ዕብራዊት ሴት ናት። እርሰዋም ከአሕዛብ ወገን የሆነ ሰው አገባች። ኤውንቄ ጌታን የተቀበለችው በጳውሎስ በመጀመሪያው ጉዞ ሳይሆን አይቀርም (የሐዋ. ሥራ

14:8-23)። ይኸውም ከእናትዋ ከሉይድ በኋላ ጥቂት ሰዓታት ብላ ይሆናል።

ከማመንዋ አስቀድሞ እንኳን ሳይቀር ልጅዋ ጢሞቴዎስ የብሉይ ኪዳንን የትምህርት ጥናት እንዲከታተል በቅርብ ትቆጣጠር ነበር (2ኛ ጢሞ. 3:15)። በኋላም ለዚህ አድራጎትዋ ዋጋ የሆናት የልጅዋ የጢሞቴዎስ ክርስቲያን መሆንና ቅዱስ ጳውሎስን በወንጌል ሥራ በታማኝነት ሲረዳ መመልከት ነበር።

እናቶች ለልጆቻቸው የእግዚአብሔርን መንገድና የቀናውን የኑር ፈለግ በሚያስጠኑዋቸው ጊዜ ታላቅ ኃላፊነት ልሰባቸው። ምክንያቱም ይህ የተወደደ ለስተዳደግ ልጆችን በጎልማሳነታቸው ዘመን ለወንጌል አገልግሎት ሥራ ለመስማራት ቤታቸውን ለመተው ያዘጋጃቸዋል። ኤውንቄ በቤት ውስጥ ጢሞቴዎስ በአንዳንድ ነገር እንዲያገለግላት ብታደርግ ኖሮ በመዝናናት ለመኖር ያስችላት ነበር። ነገር ግን ደስ አያላት ከመንገር በላይ ለሆነው ለእግዚአብሔር ሥራ እንዲሰለፍ አስማራችው።

ኤዎድያን፤

ፊልጵ. 4:2። ኤዎድያን በፊልጵስዩስ ቤተ ክርስቲያን በምትገኘው ከሌላይቱ ሴት ጋር እንደተጣላች የሚናገር ይህ አንድ ጥቅስ ብቻ በቀር ሌላ ስለ ኤዎድያን የሚናገር ምንም ክፍል ስለሌለ የሚያሳዝን ነው። ምን ዓይነት ከፋ ጥል ቢጣሉ ይህን በፊልጵስዩስ የሚገኙት ሽግግሎች አነዚህን

ሁለት ሴቶች ማስታረቅ ያቃታቸው። ያም ሆነ ይህ ወሬው ለጳውሎስ ደርሶት ነበር። በመሠረቱ ሁለቱም ሴቶች መወቀስ ይገባቸዋል። ነገር ግን በዚህ ላይ ጳውሎስ እንዲታረቁ ይለምናቸዋል።

ከርስቲያኖች ተስማምተው መኖር ያቃታቸው እንደሆነ ነገሩ በጣም ያሳዘናል። ያልተስማማንባቸው ነገሮች ጠንከረው ወደ ሽማግሌዎች ዘንድ ሳይደርሱ በፊት አስቲ እከታትለን ቅሬታችንን በመተው አዘውትረን ይቅር እንባባል። እያንዳንዳችን በግል ያደረግናቸውን ኃጢአቶች ኢየሱስ ይቅር ካለን እኛ ደግሞ በመካከላችን የተፈጠረችውን ጥቂት አለመግባባት እንዴት ይቅር አንልም? እዚህ ላይ ሁላችንም ልናስተውለው የሚገባን እንድ ትልቅ ቁም ነገር የሆነ ጉዳይ አለ። ይኸውም እንዲህ የሚል ነው። እኛ አርስ በራሳችን ይቅር ካልተባባልን የእግዚአብሔርን ይቅርታ አንቀበልም (ማቴ. 6: 14፥ 15)።

ከስቢ፤

ዘኁልቁ 25: 1-18። እስራኤሎች እግዚአብሔር ያቀረበላቸውን ምክር ሁሉ ጥሰው ከዓለም ጋር በማይመች አኳኋን እንዳይጠላለፉ የተነገራቸውን ምክር ሁሉ ቸል አሉ። እግዚአብሔር አስቀድሞ ይህ ከአሕዛብ ጋር የሚያደርጉት ጎብረት ወደ ልዩ ልዩ አማልእከቶች ማምለክ እንደሚመራቸው ስለአወቀ ከሌላ ዜጋ ጋር በጋብቻ እንዳይጣመሩ ከለከለ።

እስራኤላውያን የርዳናስን ተሻግረው ወደ ተስፋይቱ ምድር ከመግባታቸው በፊት ለጥቂት ጊዜ በስጢም ተቀምጠው ነበር። ከዚያ ብዙ ሳይርቁ በየርዳናስ እጣገብ በኢያሪኮ እያሉ እግዚአብሔር አስቸጋሪዎቹን ሰዎች እንዲቀጣቸው ሙሴን አዘዘው። ነገር ግን በዚህ ጊዜ እንኳን አንድ እስራኤላዊ ምድያማዊቱን ከስቢን አስከትሎ በካምፑ ውስጥ አልፎ ወደ ድንኳኑ ይዟት ገባ። በዚህን ጊዜ ከካህናቹ አንዱ ፊንሐስ ለእግዚአብሔር ቀንቶ በቁጣ ተከታትሎአቸው በድንኳኑ ሳሉ በያዘው ጦር ሁለቱንም ወግቶ ገደላቸው። አብዛኛውን ጊዜ እግዚአብሔር ሕዝቦቹ ካልተቀደሱ ከአሕዛብ ኑሮ ተለይተው እንዲኖሩ ያዘዘውን ትእዛዝ አይሰሙም። ነገር ግን ከመካከላቸው ውጤት የተለያችሁ ሁኑ! ርኩስንም ነገር አትንኩ ይላል ሁሉንም የሚገዛ ጌታ።

ኬጡራ፤

1ኛ ዚና 1: 32፥ 33። አብርሃም ሚስቱ ሣራ ከሞተች በኋላ ኬጡራን አገባ፤ ይህም አላዛኝ የሆነ ከእግዚአብሔር ፈቃድ መለየት ነው። ምናልባት እርሱ ሌላ ሚስት አግብቶ ብዙ ልጆች ካልወለደ በቀር እግዚአብሔር ዘሩን በባሕር ዳር እንዳለ አሸዋ አበዛዋለሁ ብሎ የገባለትን ቃል ኪዳን መፈጸም የሚያቅተው ሳይመስለው እንዳልቀረ አያጠራጥርም። ሣራ የወለደችለት አንድ ልጅ ብቻ ነበር። ስለዚህ ኬጡራ የተባለችይቱን ሌላ ሚስት አገባ። እንደ እውነቱ ከሆነ ሚስቱ አንዳልሆነች ቢቆጥርም ስድስት ልጆች ወልዳለታለች። ሆኖም ከእነዚህ መካከል የተስፋ ልጅ የሆነ

እንዳችሁ አልነበረም። ምናልባትም አብርሃም በሕተቱን ተረድቶ ይሆናል፤ ከዮርዳኖስ ባሻገር ባለው ምድር እንዲኖሩ የሰደዳቸው። ነገር ግን እስቲ ከዚህ ላይ ምድያም ስለተባለው ስለ እንደኛው ልጁ እናስተውል። በኋለኛው ዘመን ምድያም ለአብርሃም ትውልዶች ዋነኛው ጠላት ሆነ። ጌዴዎን ነፃ እስካወጣቸው ድረስ ምድያማውያን እስራኤልን ለረጅም ጊዜ አስጨንቀዋቸው ነበር። ከዚህ ላይ ደግሞ ብናስተውል ያደረግናቸው ልዩ ልዩ ኃጢአቶች እኛ ከረሳናቸው ከብዙ ዘመን በኋላ እንኳ ጠንቃቸው አከታትሎ የበደለናቸውን ሰዎች ይገዳቸዋል። ከሞትን በኋላ እንኳን መጉዳቱን አያቋርጥም።

የዓይንዶርዋ ጠንቋይ፤

1ኛ ሳሙ. 28:3-25። በሕይወት ለሚኖሩት ሰዎች የሞቱትና በድኖቹ ርዳታ እንዲያደርጉላቸው ከሙታን ጋር ግንኙነት ለማድረግ የሚፈልጉ ብዙ ሰዎች አሉ። ይህም በእግዚአብሔር ዘንድ የተከለከለ በመሆኑ የእስራኤል ንጉሥ የነበረው ሳኦል ጠንቋዮችንና ቃልቻዎችን ሁሉ አሳስራቸው። ነገር ግን በዓይንዶር የነበረችው ጠንቋይ በመናፍስት ጥንቆላዋና ምትሐትዋ ዝነኝነትን አትርፋ ነበር።

ፍልሰጥኤማውያን ሳኦልን ለመውጋት በተነሱ ጊዜ ሳኦል እግዚአብሔርን በመጠየቅ ፋንታ ይህችን ሴት አስፈልጎ ካገኘ በኋላ ነቢዩ ሳሙኤልን እንድታናግርለት ከሙታን እንድትጠራው ጠየቃት። ሳኦል እንዲህች ያሉትን ጠንቋዮች ያስርና ይፈጅ እንደነበረ ስለምታውቅ ይህን ጥንቆላ

እንድትጠነቁልላት የጠየቃት፤ ሳኦል መሆኑን እውቃ ቢሆን ኖሮ ሳሙኤልን ባልጠራችሁትም ነበር።

ሆኖም ትእዛዙን አከብራ የሳሙኤልን መንፈስ ከመቃብር ጠራችሁት። ከዚያም ወዲያውኑ ያስጠነቆላት ሰው ሳኦል እንደሆነ አወቀች። ሳሙኤልም ሳኦልን ከወቀሰው በኋላ የእርሱን ርዳታ ሳይሆን የእግዚአብሔር ርዳታ መጠየቅ እንደነበረበት ገለጸለት። እዚህ ላይ ሳኦል እግዚአብሔርን ከመጠየቅ የቦዘነበት ዋናው ምክንያት ኃጢአቱ በእርሱና በእግዚአብሔር መካከል እንደነበረ ስለሚያውቅና ከዚህም በቀር ስለፈራው ነው። ያም ሆነ ይህ ሳሙኤል እስራኤል ድል እንደምትሆንና እርሱንና ልጆቹ በጦርነቱ ላይ እንደሚሞቱ ነገረው።

በዘጸአት 22:18 እና በዘዳግም 18:9-14 እንደተጠቀሰው የማናቸውም ዓይነት ጠንቋይ አምልኮና ግበራ ተከልከሎአል። በዚህ ነገር ለእግዚአብሔር ለማይታዘዙ ሰዎች ወዮላቸው!

1ኛ ዓዳ፤

ዘፍጥረት 4:17-24። ዓዳ ለሳሚሕ ከነበሩት ከሁለቱ ሚስቶቹ እንድዋ ናት። እርስዋም ደግሞ ያባልንና ዩባልን ሐሰደች። ያባልም በድንኳን የሚኖሩ የዘላኖች ማለት የከብት እርቢዎች አባት ሲሆን ዩባል ደግሞ የሙዚቀኞች አባት ሆነ።

ዘፍ.36:1-16። ሃዳ የኪጢያዊው የዔሉን ልጅ ዘረኝ፤ እርሱም ዔሳውን አገባች። ከዔሳውም ኤልፋዝ የተባለውን ልጅ ወለደች። ኤልፋዝም በበኩሉ አማሊቅን ወለደ። በዚህ ላይ ዔሳው ኪጢያዊቱን ዓዳን በማግባቱ ምን ዓይነት ከባድ ኃጢአት እንዳደረገና ይህም ኃጢአቱ ለተከታዩ ለአይሁድ ትውልድ ጠንቅ እንደሆነ አስተውሉ። ስለዚህ እርሱ ባመጣው ጠንቅ አማሊቅ (ዘጸአት 17:8-16) እስራኤልን በየጊዜው ይወጓት እንደነበረና ከዚህም የተነሣ አማሊቅ የእግዚአብሔር የማያቋርጥ ጠላት ሆኖ እንደቀረ እናነባለን (ዘጸአት 17:16)።

ዔግላ፤

2ኛ ሳሙ.3:5፤ 1ኛ ዜና 3:3። ዔግላ ከዳዊት ሚስቶች አንድዋ እንደነበረች ይትረጋም የተባለውን ልጅም በኪብሮን እንደወለደችለት በቀር ስለ እርሱዋ ሌላ የምናውቀው ነገር ምንም የለም። ስለ ልጅዋም ሌላ ምንም ተጨማሪ ነገር የማናውቅ ስለሆነ ዔግላ ለዳዊት ተመራጭ ሚስቱ እንዳልሆነች ለመገመት ችለናል።

ዖርፋ፤

ፋት 1:1-15። በመጽሐፈ ፋት ውስጥ ሁለት ወንዶች ልጆች ስለ ነበራት ስለ ኑኃሚን እናነባለን። እርሷም ከባልዋና ከልጆቿ ጋር ወደ ሞዓብ እገር ሄዳ ስለነበር በዚያ ባሉ ባለቤትዋ ሞተባት። ከዚያም አንዱ ልጅዋ ሞዓባይቱን

ዖርፋን ሲያገባ ሁለተኛው ደግሞ ሌላይቱን ሞዓባዊት ፋትን አገባ። ሁለቱም የኑኃሚን ልጆች በሞቱበት ጊዜ ወደ ቋረፍላሌም ለመመለስ ስለተነሳች ምራቶቿዋ በዚያው ብሀገራቸው ከወገኖቻቸው ጋር እንዲኖሩ መከረቻቸው። በዚህን ጊዜ ሁለቱም ሌቶች አለቀሱ። ከዚያም ዖርፋ ሳመቻትና (1ኛ ነገሥት 11:33) ወደ አማልክቶቿ ስትመለስ ፋት ግን ከኑኃሚን ጋር ቀርታ ጌታን ተከተለች።

በዚህ ላይ ከዖርፋ ሕይወት እንድ አበፈላጊ ነገር እንማራለን። ይኸውም እንዳንድ ጊዜ በኃጢአታችን ተጸጽተን ብናለቅስም ለቅስላችን ኃጢአታችንን ለመተውሳይሆን በኃጢአታችን ላይ ለማልቀስ ብቻ እንደሆነ ነው። ከዚህም በቀር በውጫዊው ሁኔታችን እግዚአብሔርን ቁንደምንወደው እናሳያለን። ይህን ብናደርግም እንኳ ይህ ሰውራጎታችን እግዚአብሔርን የመከተላችን ማረጋገጫ ሊሆን ላይችልም። ዖርፋ አለቀሰች፤ ሆኖም ወደ ቀድሞው የኃጢአት መንገድዋ ተመለሰች። ከዚህም በቀር ኑኃሚን ብማት ነበር። ነገር ግን ትታት ሄደች። እስቲ ለጥቂት ጊዜ ደግሞ በፋትና በኑኃሚን መካከል ስለነበረው መተባበር ተመልከት።

ዘለፋ፤

ዘፍ.29:24፤ 30:9-13። ልያ ያዕቆብን ባገባችበት ጊዜ አባትዋ ባሪያውን ዘለፋን ባሪያ ትሆናት ዘንድ ለልጇ ለልያ ሰጣት። ሆኖም ከጥቂት ዓመታት በኋላ አንድ አላዛኝ ነገር ተፈጸመ። ይኸውም ልያ እህቷ ራሐል በልጅ ብዛት

ትበልጠኝ ይሆናል ብላ ስለሰጋች ባሪያዋን ዘለፋን ልጅ እንድትወልድላትና በልጆች ብዛት ከእህትዋ እንድትበልጥ ለባልዋ ለያዕቆብ ተጨማሪ ሚስት አድርጋ አጋባችው። ባሪያይቱም ጋድና እሴር የተባሉ ሁለት ወንዶች ልጆችን ወለደች። እመቤቷቀ ባሪያዋን ዘለፋን እንዲህ ያለውን ክፉ ኃጢአት ስታሠራት ሲያይ የእግዚአብሔር ልብ ምን ያህል ያዘን ይሆን? ዛሬም እኛ ሌሎችን ከሥልጣናችን በታች የምናሠራ እሠራዎች ሁሉ ሠራተኞቻችንን በሥልጣናችን ተመክተን ወደ ክፋት ከመምራት በጣም እንጠንቀቅ። በዚህ ፋንታ ግን ንጹሕ ሕይወት እየኖሩና ያለ ነቀፋ እንዲመላለሱ እንርዳቸው።

ዘላራ፤

እስቴር 5:10-6:14። በመጽሐፈ እስቴር ውስጥ እንደምናነበው ሐማ በዘመኑ ከታወቁት ከፋርስ ባለሥልጣናት መካከል ዋነኛው የንጉሡ ባለሟልና ባለሙሉ ሥልጣን የሆነ ክፉ ሰው ነበረ። እርሱም በዘመኑ የነበሩትን አይሁዶች ለማጥፋት ስለቆረጠ እግዚአብሔር በንግሥት እስቴር ተጠቅሞ ከዚህ ከምንደኛ ሰው እጅ አዳናቸው። ዘላራ የሐማ ሚስት ነበረች። እርሷም እንደባልዋ ክፉ ሌት መሆንዋ ግልጽ ነው። ሐማ የንግሥት እስቴር አጎት የነበረውን መርዶክዮስን እንደ ጠላው ለሚስቱ በነገራት ጊዜ የእርሱ ተባባሪ በመሆን መርዶክዮስ እንዲስቀልበት ትልቅ መስቀያ እንዲያዘጋጅ አበረታታችው።

ሆኖም እንዲህ ዓይነቷ ክፉ ሌት ላላች እንኳን አይሁዶች የነበራቸውን ኃይል ታውቅ ነበር። ከዚህ የተነሳ ሐማ በመርዶክዮስ ፊት በተዋረደና ወደ ፊትም ሊያሸንፈው እንዳይችል እውቀ ተስፋ በቆረጠ ጊዜ ዘላራ ሐማን ልታስጠነቅቀው ጀመረች። ምክንያቱም እግዚአብሔር ልጆቹን ለመርዳት በተነሳ ጊዜ ማንም ሊቋቋመው አለመቻሉን ስለአወቀች ነው። የሰምዋም ትርጉም «ያልታወቀች» ማለት ነው።

ዮዲት፤

ዘፍ.26:34÷35። ዒላው እርባ ዓመት በሆነው ጊዜ ኬጢያዊቱን ዮዲትንና እንዲሁም ሌላይቱን ከኬጢያዊ ወገን የሆነችይቱን ቤሰሞትን ሚስት አድርጎ አገባ። ዒላው ያደረገው ነገር ስሕተት መሆኑን እያወቀ ከዚያም በላይ የእግዚአብሔር ልጆች ካላመኑ ጋር በጋብቻ መጣመር እንደሌለባቸውም ሲያውቅ ያላመኑትን ሌቶች በማግባቱ የአባቱና የእናቱ ልብ በጣም አዝና ነበር።

የሰምዋም ትርጉም «አይሁዳዊት» የሚል ነበር። ከዚህ ሌላ ትውልድዋ ኬጢያዊ እንደሆነ ግልጽ የሆነውን ስይጣን ልክ ከፋት ለመሸፈን ሲል ምንም ኬጢያዊ አይሁዳዊ መሆን ባይችልም አይሁዳዊት ነች እንድትል እንዳደረጋት እንመለከታለን።

ጥሐና!

ሉቃስ 8:31 24:10። ኢየሱስ ከቦታ ወደ ቦታ እየተዘዋወረ ከደቀ መዛሙርቶቹ ጋር ሊያስተምርና ሊሰብክ ላለ ማን ነበር ምግብ ይሰጣቸው የነበረው? ልብስስ በምናቸው ይገዙ ነበር? እግዚአብሔር ለዚህ ለተቀደሰ ነገር ተባባሪ አንዲሆኑ አንዳንድ በገንዘባቸው የሚያገለግሉትን ሰዎች አዘጋጅቶ ነበር። ከእነዚህም አንድዋ የሄሮድስ አሣዥ የነበረው የኩዛ ሚስት ጥሐና ነበረች። ጥሐና በጣም ሀብታም አንደነበረች ምንም ባያጠራጥርም እንኳ አርቧና ሌሎችም ከሀብታቸው አያመጡ ለጌታና ለደቀ መዛሙርቱ ይለግሱ እንደነበረ መጽሐፍ ቅዱስ ያስተምረናል።

ሄሮድስ በገሊላ ይኖር ስለነበረ አሣዥም በዚያው አንደሚኖር አያጠራጥርም። ነገር ግን ኢየሱስ ገሊላን ለቆ ወደ ኢየሩሳሌም በሄደ ጊዜ ጥሐና ተከትለውት ከሄዱት ሰዎች አንድዋ ነበረች (ሉቃስ 23:55)። ከዚህም በቀር በመጀመሪያ በፋሲካ ጠዋት በማለዳ ለመጀመሪያ ጊዜ ከጌታ መቃብር አጠገብ ተገኝተው የጌታን የትንሣኤ የምስራች ከመልአኩ ከሰሙት ሰዎች አንድዋ ናት።

በተጨማሪ ደግሞ ጥሐና የነበራትን ሀብት ከጌታ ኢየሱስና ከደቀ መዛሙርቶቹ ጋር ተካፍላ ለመብላት ምንም ቅር አንዳላላት አስተውሏል። ይህ ሁሉ አድራጎትዋ ምንም ቅር ስላላት ሕይወትዋን ሁሉ ለጌታ ስጥታ ተከተለችው። ይህንን ከወጣቱ ጎልማሳ ባለጸጋ ሕይወት ጋር አመዛዝን

(ሉቃስ 18:18-25)። ከዚህ በቀር በተጨማሪ ደግሞ የሶስኖን የሕይወት ታሪክ ተመልከት።

ደሊላ!

መሳፍንት 16:4-22። እግዚአብሔር ይጠቀምበት ለነበረው ኃያል ሰው ለሶምሶን ሞት ምክንያት የነጻጽ በኢየሩሳሌም አቅራቢያ በሶራቅ ሸለቆ ትኖር የነበረች ይሊላ የምትባል ሴት ነበረች።

ይህች ሴት ምናልባት ፍልስጥኤማዊት ሳትሆን አትቀርም። ምክንያቱም ይህ ባይሆን ኖሮ ፍልስጥኤማውያን ጉብ ሰጥተው ሶምሶንን በአጃቸው አላልፋ አንድትሰጣቸው ስመጠየቅ አይደሉም ነበር። ደሊላ የሚለውም ትርጉም «መንፈስ ደካማና ቀዝቃዛ» ማለት ነው። አንደ አጋጣሚ ሆኖ የደሊላ መልክ እጅግ በጣም ውብ ነበረ። ነገር ግን ጠባይዋ ቅብጥብጥና ተንኮለኛ ስለነበር ባልዋን ለገንዘብ ብላ አላልፋ ለጠላት ሰጠችው።

ሆኖም ሶምሶን የኃይሉን መነሾ ምሥጢር እንዲነግራት ብልሃትዋ ጭቅጭቅ ብቻ ነበር። በመጀመሪያ ሶምሶን የኃይሉ መነሾ ከፈለገው ነገር ቢሆን ምንም የሚያገባት ነገር እንደሌለ አሳምሮ ቢያውቅም ንዝነዛዋን ባበረከተች ጊዜ ስለታከተ አስቀድሞ አንዳንድ ውሸት የሆነ ነገር እየነገራት ካታሰላት በኋላ በመጨረሻ ልታውቅ የምትወደውን ነገር ሳይደብቅ ነገራት።

በዚህ ሁሉ አስከፊ ጠባይዋ የራሱዋን ጥቅም ብቻ ለማግኘት አሸከላና ወጥመድዋን ዘረጋች። አሁንም ቢሆን ሰምሶን ፈጥኖ የኃይሉ ምሥጢር ባይነግራት ኖሮ ውጥንዋን ለማላመር አራተኛውን ጥያቄ ከመጠየቅ አትቦዝንም ነበር።

ደማሪስ፤

የሐዋ.ሥራ 17:34። ጳውሎስ በአቴን በነበረ ጊዜ የሕዝቡን አማልክት ለማየት ስለፈለገ በአርዮስ ሩጎስ ተራራ ላይ ሆኖ ጌታ ኢየሱስ ክርስቶስን ሰበከላቸው። ሆኖም በተለይ ስለ ሙታን ትንሣኤ በሰበከላቸው ጊዜ በጣም ላቁበት። በዚህ ሁሉ ከሰሚዎቹ መካከል ጥቂቶቹ አምነው ስለነበረ ከአብዛኞቹ ፈዘኞች ማሽሚጠጥና ሽርደዳ ፈርተው ከጳውሎስ ጋር መሆን ጀመሩ። ከእመኑትም መካከል አንድዋ ደማሪስ ነበረች።

ዲቦራ፤

መላፍንት 4:4-5:31። ጌዴዎን በመላፍንትነት አስራኤልን ከመምራቱ አስቀድሞ እስራኤላውያን ኢያቢስ በሚባለው በከነዓናውያን ንጉሥ ሥር ይሰቃዩ ነበር። ነገር ግን እግዚአብሔር ሕዝቦቹን የሚያድን ሰው አስነስቶ ስለነበር ዲቦራ የተባለችው ሴት ለዚህ ለተቀደሰ ተግባር እንዲተጋ አበረታታዋለች። እርሷም በዘመኑ የነበረች ነቢይት ናት። በዚህ ላይ ከእርሷ በቀር በቄላርያ ይኖር የነበረው ወንጌላዊው ፊሊጶስ አራት ትንቢት የሚተነብዩ ሌቶች ልጆች እንደነበሩት እናስታውሳለን። ስለዚህ

እግዚአብሔር ያን ወራት ሕዝቡን ከጠላቱ ነፃ ሊያወጣ የወሰነበት ወቅት ስለነበር በፍጥነት የእስራኤልን ወቅደዋች እንዲሰበሰብ ባራቅን ዲቦራ እዘዘችው። በዚህ ላይ ባሉት በእምነቱ ያልጸና ሰው እንደሆነ እናያለን። ምክንያቱም ዲቦራ አብራው ወደ ጦርነቱ ስፍራ ካልሄደች በስተቀር ብቻዩን አልሄድም ስላለ ነው። ይሁንና ወደ ጦርነቱ ስላላ ሄደው ጠላቶቻቸውን በገጠሙዋቸው ጊዜ ወደረዋቸው በእግዚአብሔር ኃይል ብትንትናቸው ወጣ።

ከዚያም በኋላ ዲቦራና ባራቅ በመላፍንት ምዕራፍ 5 ላይ እንደተጠቀሰው እንደ ላይ ሆነው ይዘምሩ ጀመር። ከዚህም በስተቀር በመዝሙሩ እንደተገለጸው የከነዓንን ወታደሮች ያጠፋቸው ስይፍ ብቻ ላይሆን እግዚአብሔር ጦርነቱ በተደረገበት አቅራቢያ ያለውን የቂስን ወንዝ አስነስቶ በከፊል ጠራርጎ እንዲበላቸው እንዳደረገ እናነባለን።

ዲቦራ ራሱም በጦርነቱ አልተሳተፈችም፤ ነገር ግን በጦርነቱ የተሰማሩትን ሰዎች ታበረታታ ነበር። ብዙ ባለትዳሮች በኃላፊነት በተሰማሩበት ሥራ ላይ ለሚያደርጉት ተግባር የሚስቶቻቸውን የማበረታቻ ምክር ይሻሉ። ስለዚህ ሴቶች ይህንና ይህን በመላሰሉ ነገሮች በቤተ ክርስቲያንም ቢሆን በጸሎታቸውና በሚያጽኑ ምክራቸው የየቤተ ክርስቲያኖቻቸውን መጋቢና ሽማግሌዎች ማበረታታት ይችላሉ።

ዲቦራ፤

ዘፍ.35:8። የርብቃ ሞግዚት ስለነበረችው ስለ ዲቦራ የምንሰማው አንድ እንግዳ የሆነ ነገር ብቻ አለ። ይኸውም መሞትዋንና በአንድ የአድባር ዛፍ ሥር መቀበርዋን ነው። ከዚያም በኋላ ያ ስፍራ «የለቅለኞቹ ዛፍ» እየተባለ ይጠራ ጀመር። ይህም ሁኔታ ምንም እንኳ ዲቦራ ተራ ሰው ብትሆንም እንደ እግዚአብሔር ፈቃድ የምትኖር ቅንና ሰው አፍቃሪ ስለነበረች ሰዎች ስለሚወድዋት በሞትዋ ጊዜ በተደረገላት መሪር ገዘንና ልቅሶ ደግነትዋን መገመት እንችላለን።

ዲና፤

ዘፍ.30:19-21፤ 34:1-31። 46:15። ዲና የያዕቆብና የልያ ልጅ ናት። የልጅቱም የስም ትርጉም «ፍርድ» ማለት ነው። ምክንያቱም በኤዊያውያን ላይ ለመጣው ፍርድ ምክንያት ስለሆነች ነው። ከኤዊያውያን መካከል አንዱ ሚስት እንደትሆነው አሰገድዶ ወሰዳት። በዚህን ጊዜም ወንድሞችዋ ኤዊያውያን እንደ አይሁድ ሥርዓት የሚገረዙ ከሆነ ሴቶቻቸውን እንደሚድሩላቸው ቃል ገቡላቸው፤ በዚህም ነገር ኤዊያውያን ደስ ብሎአቸው ተሰማው።

እዚህ ላይ ልብ ብንል ኤዊያውያን የእስራኤላውያንን ሴቶች ለማግባት ጉጉት ሰላላቸው ሳይሆን በጋብቻ ከአይሁዳውያን ጋር ከተጣመሩ በኋላ ርስታቸውንና

ክብቶቻቸውን ለመውረስ ነው (ዘፍ.34:23)። ነገር ግን ከተገረዙ በኋላ የያዕቆብ ልጆች በዘዴ በሰይፍ ስለት እየወጉ አረዱዋቸው።

እዚህ ላይ ያዕቆብ እራሱ ልጆቹ ያደረጉት ግዳይ ተገቢ እንደልነበረ መገንዘቡን ማስተዋል እንችላለን (ዘፍ.34:30እና 49:5-7)። በዚሁ መንገድ ሰዎች በእኛም ላይ ክፉ ሊያደርጉብን ይችላሉ። ይሁንና እነርሱ ንፋ እንዳደረጉብን ክፉ እናድርግባቸው ማለት እይደለም። ለግር ግን ከዚህ ይልቅ ዳዊት ያለውን ብናስታውስ ይሻላል፡-

«እግዚአብሔር ግን ለዘለዓለም ይኖራል፤ ዙፋኑንም ለመፍረድ አዘጋጀ፤ እርሱም ዓለምን በጽድቅ ይፈርዳታል፤ አሕዛብንም በቅንነት ይዳኛቸዋል።» መዝሙር 9:7:8

ሩሲላ፤

የሐዋ.ሥራ 24:24-27። የሄሮድስ አግሪጳ ልጅ የሆነች ሰቀድሞ ባልዋ የነበረውን የሶርያ ንጉሥ ክዳ በምትኩ አይሁድ ገዥ የነበረውን ፊልክስን አገባች። ቀድሞውንም ቅተኛ አስተሳሰብ ቢኖራት ነው እርሱን ማግባትዋ። ምክንያቱም ፊልክስ ከጳውሎስ ጉቦ ተቀብሎ ሊፈታው እንዳልሰና ለዚሁ ለጉቦ ሲል ደጋግሞ እንዳጉላላው በለምናውቅና ከንቱ ሰው መሆኑን በዚህ ስለተረዳን ነው። በዚያም ፊልክስ ዳግመኛ ወደ ሮም እስከተጠራበት ጊዜ

ድረስ ጳውሎስን ያለ ምንም ምክንያት በወሳኔ አስር ያስጨንቀው ነበር።

ጳውሎስ ስለጽድቅ፣ ስለቁጣና ስለ ፍርድ ይሰብክ በነበረበት ጊዜ ድሩሲላ ምን ተሰምቶአት ይሆን? በጳውሎስ ሰብከት ፊልክስ እንደተርበደበደ ብናንብም ድሩሲላ ልቧን አጠጥራ ስለነበር ሰብከቱ ቅምም አላላት ነበር። ስለዚህ በእግዚአብሔር ቃል ምንም የማይነካ ልብ ኖሮን እንዳንነጻ እንጠንቀቅ። ምክንያቱም በእግዚአብሔር ቃል የማይበገር ልብ በጋለ ብረት ተሰርለሮ ፍንክች እንደማይል ድንጋይ ስለ ሆነ ነው (1ኛ ጢሞ. 4:2)።

ዶርቃ፤

የሐዋ. ሥራ 9:36-43። ዶርቃ ወይም ጣቢታ የተባለች ይቱ ሴት ለጋስና ቸር እንደሆነችና አንዳንድ ጊዜም ለከተማው ድሆች ልብለ አየሠራች ታላብላቸው እንደነበር መልካም ሥራዋ ይነገርላታል። እርሷም እ.ዓ. 10፤ በሚባለው ስፍራ ትኖር ነበር። ከዕለታት አንድ ቀን ዶርቃ ስለሞተች የስፍራው ሰዎች ሁሉ አገዝው እንዳለ ጴጥሮስ ከእ.ዓ. 10፤ በጣም እሩቅ ባልሆነች ልዳም በምትባል ስፍራ እንደነበረ ለምተው አንዳንድ ደቀ መዛሙርት ሁለት ሰዎች ልከው የዶርቃን ሞት እንዲነግሩትና ፈጥኖም ወደ እነርሱ እንዲመጣ ላኩበት። የላኩበትም ለመቃብር እንዲደርስ መሆኑ አያጠራጥርም። ነገር ግን ጴጥሮስ በመጣ ጊዜ የጌታን ምላሴነት በመከተል ሰዎቹን ሁሉ ከፊላው ቤት አለወጥቶ ከጸለየላት በኋላ ነፍስ ስለዘራች እጅዋን ይዞ እንድትነሣ

አዘዛት። እርሷም የቀድሞ የቸርነት ሥራዋን ለእ.ዓ. 10፤ ሰዎች ለመስጠት ከሞት ተነሥታ መልካም ተግባርዋን ቀጠለች። ስለ እ.ዓ. 10፤ ልጅ ከሞት መነሣት ለማየት ብትሻ ሉቃስ ምዕ. 8:41-56 ያለውን ክፍል ተመልከት።

ኅሜር፤

ሆሴዕ 1:1-9፤ 2እና 3። የኅሜርና የባለቤትዋ ታሪክ በእግዚአብሔርና በእስራኤል መካከል ያለውን ግንኙነት በምላሴነት ይገልጻል። ኅሜር ሆሴዕን ባንባቸ ጊዜ ንጹሕና ያልተበከለች ነበረች። ነገር ግን እርሱን ትታ በሄደች ጊዜ ግን እመንዝራ ሆነች። ከጥቂት ዓመታት በኋላ ሆሴዕ ባያት ጊዜ ባሪያ ሆና ስለነበር መልሶ ገዛት፣ ምንም እንኳን በትልክስከስና በጨዋነት ባትኖር ለእርሷም የነበረው ፍቅር የማይለወጥ ነበር። ይህም እግዚአብሔር ለእስራኤላውያን ያለው ፍቅር ምላሴ ወይም ሥዕል ነው። እግዚአብሔርም ለእስራኤልን ከግብፃውያን ባርነት ዋጅቶአቸው ነበር። ነገር ግን እስራኤል ሌሎችን አማልከት ተከተሉ። እሁንም እንኳን ቢሆን እግዚአብሔር ለይሁዳውያንን ይወዳቸዋል። ይህ እንኳን ሆኖ ላለ ብቻውን አዳኛቸውና ጌታቸው ሆኖ ከጠላት እጅ ሊያድናቸው በሚችለው አምላክ በመታመን ፋንታ የለው የሆነውን የግብፅና የሶርያን ርዳታ ፈለጉ። ሆሴዕ ኅሜርን መልሶ እንደገዛት ሁሉ እግዚአብሔር ደግሞ አይሁዳውያንን መልሶ ይዋጃቸው ነበር። ይህንንም ወደ ኋላ ተመልሰን ብንመለከት ወደ ፊት ክርስቶስ የዓለም ቤዛ ሆኖ ሕዝቡን ከኃጢአትና ከርኩሶት እንደሚዋጅ ያመለከተናል።

ጎቶልያ፤

2ኛ ነገሥት 8:26፤ 11:1-20፤ 2ኛ ዜና 22:2 እና 10-12፤ 24:7። የጎቶልያን ታሪክ በምንመለከትበት ጊዜ በቤተ ሰብ ላይ ያለውን ታላቅ ኃላፊነት ያመለክትናል። ይህንን ክፉ ጠባይ የቀሰመችው ከአባትዋ ከእካብ ነው። ልጅዋም አካዝያስ ለአንድ ዓመት ከነገሠ በኋላ በጦርነት ላይ ሞተ። እናቱም ይባስ ብላ ዙፋኑን ለራሱዋ ለመውረስ ስትል ወንዶቹን የልጅ ልጆችዋን ሁሉ ስታሰገድል አንዱ ልጅ ግን ብልህ በሆነችይቱ በአካዝያስ እህት በዮሳቤት ተሸሸጎ ከሞት ተረፈ።

ከዚያም ጎቶልያ ዙፋኑን ወረለች። ቢሆንም ከሞት የተረፈው የልጅ ልጅዋ በመሸሸግ በቤተ መቅደስ ውስጥ ሆኖ ስለአደገ አያቱ ዙፋኑን ወርላ ብዙ ዘመን ከመቆየትዋ በፊት በስባተኛው ዓመት በቤተ መቅደስ ውስጥ እንዴል ንጉሥ ተብሎ ነገሠ። እርሱም በቤተ መቅደስ ውስጥ ንጉሥ በተባለ ዕለት «ንጉሡን አግዚአብሔር ይጠብቅ» እያለ የሚያስተዋባውን የሠራዊቱን ድምጽ በስማች ጊዜ ወደ መቅደሱ ሰትሮጥ ሄዳ የሆነውን ካየች በኋላ ንጉሡን አስይዛ ለማስገደል ትኣዛዝ ሰጠች። ይህንን ትኣዛዝዋን ግንም ሊተበልና ሊታዘዛት የወደደ አልነበረም። በዚህ ፋንታ ግን ራሱዋ ተይዛ ተገደለች።

እንደ እውነቱ ከሆነ ይህ ታሪክ በጣም የሚዘገንን ነው። ይህች «አግዚአብሔር ከፍ ከፍ ይበል» የሚል የሰም

ትርጉም ያላት ሴት እግዚአብሔርን ሳይሆን ራሱዋን በጣም ከፍ ከፍ አደረገች። እርሱም ዋሃ ነፍስ ገዳይ ስለአልነበረች የገዛ የልጅ ልጅዋን እንኳ አላረደች። በዚህ ላይ ቤተሰቦችን ላሳስብ የምወደው በሚሠሩት ማንኛውም ኃጢአት ልጆቻቸውን ወደ ባስ ከፋት መምራታቸውን ነው።

ፕሮፌሞና፤

ሮሜ 16:12። በዚህ መልእክት መጨረሻ ላይ ጳውሎስ ለብዙ በሮም አብያተ ክርስቲያን ለሚገኙት ምእመናን ሰላምታ አቅርቦአል። ከእነዚህም ሰላምታው ከተላከላቸው አንድዋ ፕሮፌሞና ለምትባለው ነበር። የሰምዋም ትርጉም «ለስላሊት» ማለት ነው። ከእርሱዋ በቀር አንደ አንዳንድ ኢትዮጵያውያን መንትዮችና እህትማማች ሰማቸው በጣም ለተቀራረበው ለእህትዋ ለጢሮፊሞስም ሰላምታ አቅርቦአል። የዚህች የሰም ትርጉም «ውቢት» ማለት ነው። እነዚህ ሁለቱ ሴቶች ምናልባት እህትማማች ሳይሆኑ አይቀሩም። የጳውሎስም ለእነርሱ በጻፈው መልእክት ላይ «በጌታ ልላሚደክሙ» ብሎአቸዋል። የእነዚህም የሴቶች ሥራ እብግልጽ ሰላልተነገረን አናውቀውም። ምናልባት ለአገልግሎታቸው ሕሙማንን መጠየቅና ድሆችን መጎብኘት ሊሆን ይችላል። ሆኖም እነዚህ ሁለት ሴቶች «ለስላሊትና ለውቢት» ተብለው ቢጠሩም እንኳ ምናልባት የተስጣቸውን ሥራ በጣም ለስለስ ባለ መንገድ ሳይሠሩት ይችላሉ። ማንኛውም ሰው ለእግዚአብሔር ሊሠራው የሚገባ ሥራ አለ።

ጣቢታ፤

የሐዋ.ሥራ 9:36-43። የጣቢታ ሌላው ስምዎ ዶርቃ ይባላል። በበለጠ ስለ እርሱም ለመረዳት ቀደም ብሎ ስለ እርሱም ከተሰጠው መግለጫ ተመልከት።

ጢሮፊሞስ፤

ሮሜ 16:12። የስምዎም ትርጉም «እንከን የለሽ» ማለት ነው። በተጨማሪ ስለ እርሱም ለመረዳት ቀደም ከእህትዎ ከፕሮፈሞና ስም ሰታች የተገለጸውን ማብራሪያ መመልከቱ ይበቃል።

ፌቤን፤

ሮሜ 16:1፡2። ፌቤን ከዳኑትና ገንዘባቸውን ለቀሩት ምእመን በረከት ከሚያውሉት ባለጸጋ ሴቶች አንደኛዋ ነበረች። እርሷም በቆሮንቶስ አቅራቢያ በምትገኘው በከንክራኦስ ወደብ ትኖር ነበር። በዚያም ወደብ በኩል ወደ ቆሮንቶስ የሚሄዱትን አማኞች የሆኑ ወንድሞችን ፌቤን ተቀብላ በማለተናገድ ላታገለግላቸው አለመቅረትዋ አያጠራጥርም።

ምናልባት በሥራ ጉዳይ ለግል ሞያዋ ወደ ሮም ለመሄድ ስትዘጋጅ ጳውሎስ ይህንን ደብዳቤ እግረ መንገድዋን በሮም ለሚገኙት ምእመናን እንድትሰጥለት አዟት ይሆናል። ከዚህም በቀር ጳውሎስ በደብዳቤው ላይ እርሱም ሌሎችን ምእመናን ተቀብላ በሚገባ እንደምታስተናግዳቸው ሁሉ

ለእርሱም ይህንኑ ተመሳሳይ ቸርነት እንዳያነፍጉለት አላበቦአቸዋል።

እርሱም በከንክራኦስ ለምትገኘው አብያተ ክርስቲያን አገልጋይ ነበረች። ይህንንም ማወቅ የምንችለው ቤተ ክርስቲያኑ ድሆችንና ሕመምተኞችን እንድትጎበኝ እንዲሁም በቤተ ክርስቲያን የሚገኙትን ሴቶች እንድታስተምር ስለመረጣት ነው (ቲቶ 2:3፡4)።

ፍናና፤

1ኛ ሳሙ.1:1-8። የነብዩ የሳሙኤል አባት ነበረው ሕልቃና፤ ሐናና ፍናና የተባሉ ሁለት ሚስቶች ነበሩት። ለብዙ ዓመታት አብረውት ሲኖሩ ፍናና ብዙ ልጆች ሲኖራት ሐና ግን ምንም ልጅ አልነበራትም። የሐና ጣውንት የነበረችይቱ ፍናና ሐና ምንም ልጅ ስላልነበራት ታላግጥባትና ታስቆጣት እንደነበረ ተረጋግጦአል።

በመጀመሪያው ደረጃ ፍናና ልጆች ስለነበርዋት ጉራ የምትነዛበት ምንም ምክንያት አልነበራትም። ምክንያቱም ልጆች የእግዚአብሔር ሰጦታዎች ስለሆኑ አሁን ታድያ እዚህ ላይ ፍናና የምትኮራው በምንዋ ነው? ጳውሎስ በመልእክቱ የገለጸልንን ብናስተውል አለን የምንለው ነገር ቁሉ ከእግዚአብሔር የተሰጠ ነው። «ያልተቀበልኩት ምን አለህ? የተቀበልክ ከሆንክ ግን እንዳልተቀበልክ የምትመክ ስለ ምንድር ነው?» 1ኛቆሮ.4:7።

ስለዚህ ያለንን ነገር ሁሉ የተቀበልነው ከእግዚአብሔር ስለሆነ ጉራ መንዛታችንን ትተን እናመስግንው። ከዚህ ሁሉ

በኋላ ሐና ይህንን ሁሉ ጉራና እርሮ ችላ በመታገሥዋ
እግዚአብሔር የነቢዩ የሳሙኤል እናት በግድረግ ካሳት።
የዚህም የተነሣ ሐናን ብዙ ጊዜ ሰናበባት ፍናና ገን
በአሳባችንም ውል አትል።